

Handläggare: Marie Janemar
Telefon: 08-508 18 049
Pär Dahlqvist
Telefon: 08-508 18 118

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2011-12-15

Verksamhetsplan 2012 för Farsta stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förslag till verksamhetsplan och budget för 2012.
2. Stadsdelsnämnden överlämnar verksamhetsplan och budget till kommunstyrelsen.
3. Stadsdelsnämnden godkänner omslutningsförändringar om 111,0 mnkr.
4. Stadsdelsnämnden godkänner förslaget till resultatenheter inom förskola, äldreomsorg och funktionsnedsättning.

Ulla Thorslund
Stadsdelsdirektör

Bilagor

1. Agressorrapport VP 2012
2. Blanketter SLK VP 2012
3. Priser VP 2012
4. Aktivitetsplan 2012
5. Risk och väsentlighet Indikatorer VP 2012
6. Risk och väsentlighet Väsentliga processer VP 2012
7. Internkontrollplan VP 2012
8. Aktiviteter Stockholm – en stad för alla
9. Jämställdhets- och mångfaldsplan

Inledning

Enligt Vision 2030 ska stadens verksamhet bidra till att Stockholm blir mångsidig och upplevelserik, innovativ och växande samt medborgarnas Stockholm. Genom långsiktiga ambitioner och intressen utvecklas Stockholm till en storstad i världsklass.

- Kommunfullmäktige har i budgeten för 2012 fastställt tre övergripande inriktningsmål.
- Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras.
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

Respektive inriktningsmål har av kommunfullmäktige brutits ned i ett antal mål för verksamhetsområdena. Vidare har kommunfullmäktige angett specifika aktiviteter och indikatorer som ska genomföras och följas upp. Stadsdelsnämnden har utifrån detta i sin verksamhetsplan angett nämndmål samt årsmål för de indikatorer som nämnden planerar för. Nämnden har till vissa nämndmål angett egna indikatorer och aktiviteter. Den strategiska inriktning som anges i Vision 2030 har varit en viktig utgångspunkt för stadsdelsnämndens prioriteringar. Enligt stadens anvisningar ska i inledningen finnas en kort sammanfattning av planerad verksamhet för året. Under respektive kommunfullmäktiges inriktningsmål ska en sammanfattning finnas av hur nämnden bidrar till att målet uppfylls. Perspektivet ska vara treårigt. Under respektive kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet konkretiseras arbetet under året utifrån nämndens viktigaste prioriteringar.

Stadsdelsområdet

Farsta stadsdelsförvaltning består av stadsdelarna Fagersjö, Farsta, Farsta strand, Gubbängen, Hökarängen, Larsboda, Sköndal, Svedmyra och Tallkrogen. I stadsdelsområdet bor ca 51 000 personer.

Antal	Prognos		
	2000	2010	2015
0 år	480	692	698
1- 5	2 337	3 274	3 674
6-15	5 035	4 970	6 020
16-19	1 616	2 415	2 235
20-24	2 502	3 295	3 416
25-64	23 546	27 303	29 729
65-79	7 030	5 346	5 926
80-89	2 542	2 783	2 418
90-	359	672	753

Män	21 721	24 578	26 696
Kvinnor	23 726	26 172	28 173
Samtliga	45 447	50 750	54 870

31 dec respektive år (Sweco)

Farsta stadsdelsområde har en stor andel invånare över 65 år, 17,3 % jämfört med 14 % i hela staden . Andelen barn, 0-15 år, är marginellt högre än stadens snitt 17,1 %. Andelen förvärvsarbetande 16-64 år är i Farsta 73,2 % att jämföra med stadens snitt på 74,9 %. Andelen utrikes födda i Farsta är 23%, strax över genomsnittet i staden.

Förhållandena varierar stort inom stadsdelsområdet.

Folkmängd	Utländsk bakgrund	Inkomst (20-64 år)	Arbetslöshet	Ekonomiskt bistånd	Ohälsotal
7 491	16,6 %	310 400	2,8 %	1,2 %	17,0
8 593	34,6 %	227 500	5,3 %	7,1 %	34,0
2 687	49,1 %	235 000	6,7 %	9,1 %	22,2
12 266	37,1 %	250 400	5,0 %	6,9 %	28,2
2 928	23,8 %	285 900	3,9 %	3,7 %	29,6
5 359	22,5 %	270 400	3,7 %	3,6 %	20,4
4 037	15,9 %	320 200	3,0 %	2,0 %	21,0
5 190	36,8 %	256 200	5,1 %	5,5 %	30,3
2 050	26 %	296 600	3,2 %	1,9 %	15,6
50 750	29,8 %	266 500	4,4 %	5,2 %	25,9
847 073	29,2 %	321 500	3,6 %	3,9 %	20,8

31 dec 2010 , inkomst 2009 (Sweco)

Andelen försörjningsstödstagare är 5,2%, jämfört med 3,9% i staden. Andelen av försörjningsstödstagarna som på grund av social och medicinsk problematik, under lång tid är beroende av försörjningsstöd (69% i T2 2011) är mycket hög, jämfört både med staden och med hela riket. Antalet personer som per månad är aktuella för missbrukarvård (282*) är högst av alla stadsdelsområden. Till skillnad från hela staden som hade en minskning med 12 %, har antalet ökat med 13% i Farsta. Antalet aktuella inom socialpsykiatri (303) är 22 % fler än genomsnittet i staden (*Socialtjänstrapport 2010, SoF)

Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök.

Farsta ska vara en av tyngdpunkterna i söderort. Status och attraktionskraft ska utvecklas. Näringslivsrådet fortsätter arbetet med att stärka samverkan mellan stadsdelsnämnd och näringsliv bland annat med syftet att utöka arbetstillfällen i området.

Antalet sökande av försörjningsstöd förväntas öka. Genom effektiv handläggning och specialisering ges utrymme och mer tid för socialsekreterarna att ägna sig åt motivations- och förändringsarbete. Handläggningen utgår ifrån en tilltro till individens förmåga att ta ansvar och den enskildes resurser och motivation ska tas tillvara. En särskild insats för sjukskrivna utan sjukersättning planeras och medel söks från europeiska socialfonden. Samverkan mellan handläggare av försörjningsstöd respektive socialpsykiatri utvecklas för att kunna ge rätt insatser till den enskilde.

Förvaltningens miljöarbete utgår från stadens miljöprogram. En hållbar livsmiljö i stadsdelsområdet uppnås genom ett effektivt nyttjande av energi och resurser. I förvaltningens verksamhet rör det främst elförbrukningen i lokaler och bilarnas bränsleförbrukning.

Farsta ska ha en hälsoprofil. I samverkan med utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen och lokala idrottsföreningar utökas möjligheterna för de boende till rörelse och motion. I arbetet är barn och ungdomar prioriterade med även seniorer kommer erbjudas ett antal aktiviteter bland annat på Aktivitetshuset Tuben.

Arbetet med att arrangera och stödja trivselskapande aktiviteter i Hökarängen fortsätter. En utvärdering av de insatser som gjorts kommer att utvärderas och utvärderingen kommer ligga till grund för det fortsatta långsiktiga arbetet.

Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras.

Upphandling i konkurrens fortsätter för att öka mångfalden av aktörer och därmed öka valfriheten. Förvaltningens roll som beställare är under ständig utveckling och metoder och arbetssätt för uppföljning vidareutvecklas.

Utifrån att staden är en del i förvaltningsområdet för finska arrangeras ett antal aktiviteter för den finska minoriteten. I detta arbete samarbetar förvaltningen med Skarpnäcks och Enskede-Årsta-Vantörs förvaltningar.

Staden har tagit fram förslag på ett nytt kommunikationsprogram. I enlighet med programmet kommer kommunikation bli ett strategiskt verktyg inte bara vad gäller information utan också vad gäller exempelvis måluppfyllelse, verksamhetsutveckling och arbetet med medarbetarenkäten.

Farstas förskolor ska hålla hög kvalitet och föräldrar och barn ska känna trygghet och tillit. Ett positivt samspel mellan personal, barn och föräldrar skapar förutsättningar för att hem och förskola tillsammans kan bidra till barnens

utveckling och lärande. Inom verksamhetsområdet fortsätter arbetet med språk och kommunikation, naturvetenskap samt hälsa och rörelse. För att höja personalens IT-kompetens genomförs en omfattande utbildning. Platsbehovet inom förskolan är fortsatt stort och behovet av förskoleplatser fortsätter att öka.

Förvaltningen fortsätter att förbättra tillgängligheten. Utifrån stadens nya program för ökad tillgänglighet och delaktighet har förvaltningen tagit fram aktiviteter. I arbetet med att ta fram aktiviteter har samråd skett med det lokala Rådet för funktionshinderfrågor. Inom verksamhetsområdet fortsätter arbetet med att ha den enskildes behov och önskemål i fokus.

För att åstadkomma mer varaktiga boendelösningar för hemlösa erbjuds individuellt utformat stöd och hjälpinsatser. Många som varit långvarigt hemlösa och haft ett långvarigt missbruk har svårigheter med att omedelbart klara ett eget boende. För att undvika isolering och utanförskap erbjuds olika möjligheter. Det kan vara i förvaltningens egen regi i form av boendestöd, sysselsättning och skuldrådgivning men också inom frivilligverksamheten som Bästa Svängen i Hökarängen.

I arbetet med barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa prioriteras förebyggande arbete. Stöd och behandlingsarbete ges i första hand på hemmaplan för att i möjligaste mån undvika placeringar utanför hemmet. Fältassistenter och kvalificerade kontaktpersoner prioriterar att skapa kontakt med yngre tonåringarna som rör sig i ute i området. Goda skolresultat är bevisat en stor skyddsfaktor för barn och ungdomar och därför görs en kartläggning av placerade barns skolsituation i samverkan med utbildningsförvaltningen.

Under perioden kommer uppföljning fortsatt vara i fokus inom äldreomsorgen. Uppföljning ska ske regelbundet på såväl enhetsnivå som individnivå. I samverkan med bostadsbolagen, frivilligorganisationer och pensionärsföreningar ser förvaltningen över möjligheten att ytterligare utöka antalet mötesplatser och aktiviteter för äldre. Inom verksamhetsområdet fortsätter arbetet med att exempelvis utveckla det sociala innehållet och arbetssätt som gör att den äldre har ett aktivt liv som möjligt. Enligt beslut ska Farsta vård- och omsorgsboende avvecklas. Under perioden avvecklar också Stiftelsen Stora Sköndal 90 platser. Detta ställer krav på att hitta lösningar inom stadsdelsområdet. Ett förslag till lösning utarbetas under 2012.

Farsta stadsdelsförvaltning ska vara en arbetsgivare med resultatuppfyllelse, hälsa och välmående i fokus. Medarbetarna ska ha en aktiv roll i verksamhetens utformning och i förverkligandet av beslutade mål och uppdrag. Arbetssättet inom Verksamhet och Hälsa sprids inom förvaltningen. Sjukfrånvaron minskar stadigt vilket är ett resultat av ett medvetet arbete med hälsofrämjande arbetsplatser och aktiv rehabilitering. Arbetet fortsätter och vidareutvecklas i samverkan mellan chefer och medarbetare samt övriga samverkansparter som försäkringskassa och företagshälsovård.

Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

Farsta stadsdelsförvaltnings förslag till budget för 2012 är netto 1 265,8 mnkr. Investeringsbudgeten är 9,8 mnkr. Jämfört med 2011 har budgeten ökat med 47,3 mnkr. Ökningen beror främst på fler barn i förskolan samt fler personer inom funktionsnedsättning. Anslaget till ekonomiskt bistånd har ökat med 6,3 mnkr.

Måluppfyllelse uppnås genom att styra resurser med syfte att göra rätt saker och nå önskat resultat. Kärnverksamheten prioriteras och aktiv uppföljning av mål och resultat leder till en effektiv organisation med hög kvalitet.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Utifrån Vision 2030 och Söderortsvisionen ska Farstas attraktionskraft vidareutvecklas och stärkas. Farsta är utnämnd till en av nio tyngdpunkter i ytterstaden. Det innebär att fokus ska vara på att utveckla bostäder, kultur, idrott och kommunal service. Förvaltningen fortsätter arbetet med att stärka kontakterna med näringslivet genom bland annat näringslivsrådet och samverkansmöte.

Arbetet med att öka andelen självförsörjande fortsätter. Bedömningen är att andelen hushåll som söker försörjningsstöd kommer att öka med mer än 10% . Mottagandet av sökande med missbruks- och/eller psykiatrisk problematik utvecklas. Genom metodutveckling av mottagandet får socialsekreteraren snabbt få en bild av den sökandes behov av stöd och hjälp. Med fortsatt stöd i finansieringen utökar förvaltningen möjligheten för ungdomar att få kontakt med arbetslivet genom att erbjuda feriearbete även under jullovet.

Förvaltningens arbete bidrar till en hållbar livsmiljö. Arbetet grundar sig på Stockholms miljöprogram. En miljöhandlingsplan ska tas fram som främst inriktar sig på förvaltningens arbete inom områdena energi, ekologiska livsmedel, miljöbilar och skötsel av grönområden.

Farsta utvecklar en hälso- och idrottsprofil i syfte att öka , i första hand, barn- och ungdomars rörelse och motionerande. Bland annat planeras en Hälsans dag och ett Farstalopp. Samarbetet med lokala idrottsföreningar utvecklas med mål att fler barn ska bli intresserade av rörelse och idrott genom bland annat sportcamp på sommarlov och "prova-på-idrott" på stadsdelens skolor. Samverkan med idrottsföreningarna har också som målsättning att utöka tillfällena och möjlighet för motion och rörelse för seniorer.

Aktivitetshuset Tuben invigdes i november. Aktivitetshuset är en social mötesplats med inriktning hälsa, kultur och rörelse för alla åldrar. Inom verksamheten ryms exempelvis ungdomsgård, öppen förskola och föreläsningsserier för seniorer. I huset bedrivs caféverksamhet av dagverksamhet för funktionsnedsatta.

Kultur kan vara en enstaka berikande upplevelse men kan också vara ett sätt att i förvaltningens olika verksamheter göra det sociala innehållet rikare. Utifrån olika målgruppers behov och önskemål ska kulturarrangemang genomföras på

förvaltningens enheter men också publikt och gärna i samverkan med det lokala kulturlivet.

Farsta ska upplevas som ett tryggt och trivsamt område att bo och vistas i. Förvaltningen fortsätter arrangera trygghetsmöten och för att nå ungdomar och andra som rör sig ute mycket under helger, kvällar och nätter vill förvaltningen utveckla former för trygghetsmöten via internet. Medel kommer att sökas från stadens e-tjänstprogram till en förstudie. Återkoppling av boendedialogerna fortsätter enligt plan.

Avtalet för parkskötseln löper ut under 2012 och en ny upphandling av skötseln genomförs under året. Trygghetskapande åtgärder som röjning av sly och röjning kring belysning fortsätter. I samarbete med trafikkontoret planeras en ny parkväg mellan Magelungsvägen och Ågesta broväg. I Hökarängen genomför förvaltningen i samarbete Stockholms hem och trafikkontoret förbättringar vid David Helldéns torg och Hökarängsplan så att området blir mer inbjudande och tillgängligt. Arbetet att stödja lokala föreningar och engagemang kring trivselskapande aktiviteter av typ Hökarängens dag, torgmarknad och musik på torget fortsätter.

Under verksamhetsåret planeras en konferens för de aktörer som varit involverade i dialogarbetet och i utvecklingen av Hökarängen. Syftet är att utvärdera de projekt som genomförts inom ramen för Söderortsvisionen och att ta ett samlat grepp och avstamp inför det fortsatta stadsdelsutvecklingsarbetet 2012-2014. Det socialt inriktade arbetet i Hökarängen fortsätter med utåtriktade och aktivt motiverande insatser. Arbetet kommer också inrikta sig mot en grupp ungdomar som inte deltar i föreningsverksamhet och är för gamla för den lokala fritidsgården. Frågan har lyfts inom Söderortsvisionen om eventuella insatser för gruppen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Företag ska välja etableringar i Stockholm framför andra städer i norra Europa

I stadens nya översiktsplan är Farsta utnämnd som en av nio tyngdpunkter i ytterstaden. En stadsbyggnadsstrategi håller på att tas fram för hur Farsta ska utvecklas till en tyngdpunkt. En tyngdpunkt ska ses som ett komplement till innerstaden där bostäder, arbetsplatser, kultur, idrott och kommunal service utvecklas. Ansvarig för framtagandet av stadsbyggnadsstrategin är stadsbyggnadskontoret i samarbete med exploateringskontoret och förvaltningen. I tyngdpunktsarbetet medverkar även det lokala näringslivet. Under 2012 kommer ett programarbete påbörjas för området.

Under 2011 inrättades ett näringslivsråd som samverkansform mellan stadsdelsnämnd och näringsliv. Syftet med rådet är att ge ökade möjligheter till information och dialog samt att på sikt skapa fler arbetstillfällen i området. Rådet kommer att sammankallas tre gånger under året.

Stadsdelsförvaltningen bjuder årligen in till ett samverkansmöte med representanter för näringslivet i Farsta. Vid mötet deltar lokala politiker, Arbetsförmedling, Stockholm Business Region, Farsta företagsgrupp, Farsta gymnasium och tjänstemän från förvaltningen. Vid mötet sker gemensamt informationsutbyte i dialogform och på agenda står situationen för företagen i Farsta i dag och i morgon. Hur ser till exempel behovet av nyrekryteringen av arbetskraft och nya entreprenörer ut, framtida utvecklingsmöjligheter och på vilket sätt kan alla gemensamt bidra till att öka områdets attraktivitet. Till mötet 2012 är trafik- och näringslivsborgarrådet Ulla Hamilton inbjuden.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens (alla nämnder)	35 %	35 %	År

**NÄMNDMÅL:
Farsta är en tyngdpunkt i Söderort.**

Förväntat resultat

Effektmål sätts efter att de tagits fram inom ramen för projektplanen Tyngdpunkt Farsta.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Atrium Ljungberg bjuds in till möte med stadsdelsnämnden	2012-01-01	2012-11-30
Effektmål formuleras inom projektet Tyngdpunkt Farsta	2012-01-01	2012-11-30
Förvaltningen bjuder in lokala näringslivet till näringslivsmöte för samverkan och kunskapsutbyte.	2012-01-01	2012-03-31
Förvaltningen sammankallar Näringslivsrådet tre gånger under året.	2012-01-01	2012-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Invånare i Stockholm ska vara eller bli självförsörjande

Enligt prognosen från Sweco (f d USK, Utrednings och statistikkontoret) kommer antalet sökande av försörjningsstöd under 2011 att öka. Bedömningen, enligt Sweco, är att det kan bli en ökning med mer än 100 hushåll i Farsta (mer än 10 %). Under 2011 har dock antalet hushåll inte ökat lika mycket som antogs i förra årets prognos från Sweco. Farsta skiljer sig från övriga stadsdelsområdena när det gäller ökningen av antalet bidragshushåll. Tidigare erfarenheter visar dock att en

ökning i Farsta kan komma med en eftersläpning i tid. Det är därför oviss om den nuvarande skillnaden mot andra stadsdelsområden kommer att finnas kvar under 2012.

Handläggningen av försörjningsstöd utvecklas för att möta ett ökat behov av försörjningsstöd. Ansökan om försörjningsstöd handläggs utifrån en tilltro till individens förmåga att ta ansvar. I den individuella bedömningen har socialsekreterarna fokus på den enskildes egna resurser och motivation att bli självförsörjande. Sökande av försörjningsstöd, som bedöms kunna stå till arbetsmarknadens förfogande, remitteras direkt till Jobbtorget.

I samarbete med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning planeras en särskilt utformad insats för sjukskrivna personer utan sjukersättning. Insatsen kommer att ske i projektform och medel kommer att sökas hos europeiska socialfonden (EFS). Projektets första fas innebär en förstudie av en metod för arbetslivsrehabilitering som inbegriper samverkan med bl.a. landstinget, arbetsmarknadsförvaltningen, arbetsförmedlingen och försäkringskassan. Det övergripande målet är att skapa metoder för förvaltningen att stödja personer med långvarigt försörjningsstöd och som efterfrågar stöd till annan försörjning. Det kortsiktiga målet är att deltagande personer genom den arbetslivsinriktade rehabiliteringen kan nå minst 25 % arbetsförmåga i syfte att på detta sätt nå Jobbtorg resurs eller arbetsförmedlingens resurser för arbetsträning/arbetsrehabilitering. Det långsiktiga målet för intresserade personer som deltar i projektet är att de ska komma i arbete eller studier och på så sätt nå självförsörjning eller högre grad av självförsörjning.

Socialtjänstinspektörernas granskning av handläggningen av försörjningsstöd visade på utvecklingsbehov när det gäller utredningsmetodik och dokumentation samt mottagningsfunktionen för sökande med missbruks och psykiatriska problem. Som ett led i utvecklingsarbetet kommer utredningsmetodiken att ses över så att helhetsperspektiv, barnperspektiv och den sökandes delaktighet blir säkerställt. Utbildning i utredningsmetodik och dokumentation kommer med anledning av detta att genomföras. För att utveckla mottagandet av sökande med missbruks- och/eller psykiatrisk problematik kommer enheten för försörjningsstöd och enheten för vuxna/socialpsykiatri, att tillsammans utarbeta en checklista. Listan ska innehålla ett antal specifika frågor som socialsekreterarna ska ställa för att snabbt få en bild av den sökandes behov av stöd och hjälp.

Arbetsforum - arbetsmarknadsåtgärder

Ökade resurser till förvaltningens arbetsmarknadsåtgärder ska medföra att fler kan få arbetsprövning med bedömning av arbetsförmågan och att utbudet av arbetsträningsplatser ökar. Uppgifterna som erbjuds ska vara meningsfulla och förbereda den enskilde att komma närmare arbetsmarknaden. Det har förvaltningsledningens studiebesök i Amsterdam och Barcelona under hösten visat. Särskilt vinsterna med att kunna kombinera insatser som innebär en generell kvalitetshöjning för invånarna i området med insatser som stärker enskilda individers möjligheter att bryta utanförskap och social isolering har varit tydliga. Som exempel på detta kommer Arbetsforum att svara för skötsel och underhåll av

Hälsans stig i Hökarängen och städlaget kommer också att få ett utökat uppdrag att bidra till vinterväghållningen i området. Arbetet med att matcha sökande till olika anpassade arbetstränings- och praktikplatser ska också utvecklas. För att genomföra utvecklingen förstärks arbetsledningen från 0,5 tjänst enhetschef till 1,0.

Feriearbete

Antalet feriejobb ökade mycket under 2011. Med fortsatt stöd i finansieringen kommer antalet att kunna öka ytterligare under 2012. En del av feriejobben kommer att erbjudas i det sportcamp som ingår i hälso- och idrottssatsningen.

Budget och skuldrådgivning

Förvaltningen planerar att i samarbete med övriga stadsdelsförvaltningar i sydost erbjuda rådgivning i form av en öppen mottagning en gång i veckan.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi (alla nämnder/bolag)	255 st	öka	År
Andel barn som lever i familjer som är beroende av ekonomiskt bistånd	5,2 %	minska	Tertial
Andel barn som växer upp i familjer med ensamstående föräldrar som är beroende av ekonomiskt bistånd	2,8 %	minska	Tertial
Andel personer beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	3,1 %	minska	Tertial
Andel ungdomar 18-24 år som är beroende av ekonomiskt bistånd i förhållande till samtliga 18-24 åringar i befolkningen	2,3 %	minska	Tertial
Andel vuxna som har ett långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	2,1 %	minska	Tertial
KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	
I dialog med Jobbtorg Stockholm ta fram och tillhandahålla praktikplatser som passar stadens aspiranter	2012-01-01	2012-12-31	
Införa öppen mottagning för budget- och skuldrådgivning, öppen varje vecka	2012-01-01	2012-12-31	

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Medverka i arbetsmarknadsnämndens uppdrag om att i samverkan med stadsdelsnämnder och socialnämnden utvärdera de arbetsmarknadsinsatser som tillhandahålls samt utveckla arbetsmarknadsinsatser för de aspiranter som står långt från arbetsmarknaden	2012-01-01	2012-12-31
Medverka i arbetsmarknadsnämndens uppdrag om samverkan med stadsdelsnämnderna och socialnämnden, utveckla arbetsmarknadsinsatser och ett gemensamt sätt att bedöma vilka som kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande	2012-01-01	2012-12-31
Kommunstyrelsen har i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna, arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden ta fram förslag på "en väg in" för personer som söker ekonomiskt bistånd	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Invånare i Farsta tillvaratar sina egna resurser och får stöd för att bli självförsörjande.

Förväntat resultat

10 % av antalet försörjningsstödstagare per månad får en egen inkomst.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel försörjningsstödsärenden som avslutats varje månad.	10 %	Tertial
Andel återremitterade från Jobbtorg	20 %	Tertial
Antal långtidsberoende försörjningsstödstagare som genom stödinsatser bedöms ha fått möjlighet att uppnå en egen inkomst inom sex månader.	65	År
Antal remisser om arbetsträning och arbetsprövning från enheterna för försörjningsstöd och för vuxna/socialpsykiatri till Arbetsforum.	100	Tertial

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Enheten för försörjningsstöd och enheten för vuxna/socialpsykiatri utarbetar tillsammans en checklista för ett anpassat mottagande av sökande med missbruks- och/eller psykiatrisk problematik.	2012-01-01	2012-06-30
Fortsatt utveckling av anpassade arbetsuppgifter utifrån olika behov av arbetsträning.	2012-01-01	2012-12-31
Sökande av försörjningsstöd, som bedöms kunna stå till arbetsmarknadens förfogande, remitteras direkt till Jobbtorget.	2012-01-01	2012-12-31
Sökande av försörjningsstöd, som är sjukskrivna utan sjukpenning, erbjuds särskilda insatser i ett projekt tillsammans med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning.	2012-01-01	2012-12-31
Utredningsmetodikerna vid ansökningar om försörjningsstöd ska utvecklas så att helhetsperspektiv, barnperspektiv och den sökandes delaktighet säkerställs.	2012-01-01	2012-12-31
Utökat erbjudande om arbetsprövning för sökande som står långt ifrån arbetsmarknaden.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Ungdomar 15-17 år har arbetslivserfarenhet

Förväntat resultat

Fler ungdomar får feriearbete.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter inom förvaltningen ska ta emot feriearbetande ungdomar.	2012-01-01	2012-12-31
Enheter ska ta emot feriearbetande ungdomar på jullovet.	2012-12-15	2012-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
I.3 Stockholms livsmiljö ska vara hållbar

Förvaltningens miljöarbete grundar sig på Stockholms miljöprogram. En miljöhandlingsplan ska tas fram som främst inriktar sig på förvaltningens arbete inom områdena energi, ekologiska livsmedel, miljöbilar och skötsel av grönområden.

Förvaltningen leasar 18 bilar, samtliga klassade som miljöbilar. Drivmedlen för bilarna varierar, etanol, fordonsgas, diesel och bensin. Drygt hälften är bensinsnåla småbilar. Andelen förnybart bränsle som fordonsgas och etanol ska öka. Genom planerad körning, ekokörning, och mer samåkning ska den totala andelen drivmedel minska.

Förvaltningen avvaktar med att leasa elbil eftersom kostnaden fortfarande är mycket hög. Det är svårt att motivera en ökad kostnad för verksamheterna när det finns mer kostnadseffektiva bilar som är miljöklassade.

Arbetet med att öka andelen ekologiska livsmedel fortsätter. Enheterna kommer i större utsträckning än idag prioritera ekologiska alternativ.

Det har av olika skäl varit svårt att komma igång med biologisk hantering av matavfall på förskolorna. För 2012 finns en planering framtagen för förskolorna i detta avseende. Tillsammans med trafikkontoret kommer en inventering av förskolornas soprum att göras. Finns tillräckligt med utrymme, alternativt möjlighet till enklare ombyggnad, ska förskolor införa separering av matavfall under året.

Energianvändningen ska minska i förhållande till förbrukningen under 2011. Verksamheterna prioriterar att minska elanvändningen genom fortsatt utbyte av vitvaror, energisnål belysning och förändringar i beteende.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel dubbdäck	0 %	tas fram av nämnden/styrelsen	År
Andel elbilar	0 %	öka	År
Andel miljöbilar i stadens bilflotta	100 %	100 %	Månad
Andel miljöbränslen i stadens miljöbilar	95 %	tas fram av nämnden/styrelsen	Halvår
Andel relevanta upphandlingar av varor och produkter där krav ställts på att miljö- och hälsofarliga ämnen inte ingår	100 %	fastställs 2012	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Elanvändning per kvadratmeter	52 kwh/kvm	76 kWh	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Ta fram och besluta om miljöhandlingsplan utifrån Stockholms miljöprogram 2012-2015	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens arbete bidrar till en hållbar livsmiljö.

Förväntat resultat

Förbrukningen av el minskar till 52 kwh/kvm.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna ska vara nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

Hälso- och idrottsprofil i Farsta

Farsta stadsdelsförvaltning, Utbildningsförvaltningen och Idrottsförvaltningen fortätter att utveckla Farsta som ett hälso- och idrottsområde. Målsättning är att öka barn- och ungdomars rörelse och motionerande, att fler barn är idrottsaktiva och att möjligheter till spontanidrott ökar. Under verksamhetsåret planeras en Hälsans dag och ett Farstalopp i samband med invigningen av Farsta IP. Samarbetet med lokala idrottsföreningar ska fortsätta att utvecklas med mål att skapa möjligheter för fler barn att få idrotta, främst i form av gemensamma sportcamp på sommarlov och "prova-på-idrott" på idrottsmässor arrangerade på stadsdelens skolor. Unga med funktionshinder är en prioriterad målgrupp och förvaltningen vill utöka samarbetet med lokala idrottsföreningar med mål att unga funktionshindrade ska få möjlighet att prova olika idrottsaktiviteter. Fritidsgården Morris i Hökarängen ska utveckla ett sportcamp för ungdomar med funktionshinder till sommaren 2012.

Målsättning är även att föreningslivet i samverkan med stadsdelsförvaltningen anordnar motionsaktiviteter för seniorer. Möjligheten att inrätta ett utomhusgym och motionsslinga för seniorer i samarbete med idrottsförvaltningen och Sköndal IK pågår kring Sköndalsområdet. Aktivitetsplanen "100 steg för ett Friskare Farsta" som har visionen att alla Farstabor stimuleras att bli mer fysiskt aktiva under en 10-års period fastställs.

För att öka möjligheterna till spontanidrott anläggs en konstgräsplan på den befintliga grusplanen vid parkleken i Fagersjö. Ett femtiotal ungdomar har lämnat förslaget att anlägga en konstgräsplan i Fagersjö som ett medborgarförslag.

Förslaget bifölls av nämnden i november. Planen kommer anläggas under våren så snart vädret tillåter.

I samarbete med exploateringskontoret planeras ett nytt utegym i anslutning till elljusspåret i Fagersjöskogen.

För att ytterligare stärka och hålla ihop utvecklingsarbetet med hälso- och idrottsprofil, Söderortsvision och aktivitetshuset Tuben kommer det sammanhållande ansvaret för detta att finnas inom avdelningen för Vuxna. Det innebär att 1.0 tjänst som biträdande avdelningschef flyttas över från avdelningen äldreomsorg till avdelningen för vuxna. Den biträdande avdelningschefen kommer att ha uppdraget att vara sammanhållande och koordinera de olika insatserna som beslutas och genomförs inom ramen för söderortsvision, hälso- och idrottsprofil och aktivitetshus.

Aktivitetshuset Tuben

Aktivitetshuset är en social mötesplats med inriktning hälsa, kultur och rörelse för alla åldrar. Aktivitetshuset har som vision att skapa möten för och mellan unga och äldre Farstabor, stimulera till fysisk och psykisk hälsa, samt reflektioner kring vår samtid och historia. Daglig verksamhet för funktionsnedsatta driver caféverksamheten i huset. Inom verksamhetsområdet barn och ungdom erbjuds en ungdomsgård, musik och dansstudio. För unga föräldrar finns en öppen förskola och för seniorer finns café med föreläsningsserier, anhängircirklar, qi gong, gymnastik och balansövningar. Under året planeras pensionärsdans i samarbete med PRO.

Aktivitetshuset kommer att bjuda in skolor och föreningslivet till aktiviteter i huset och ta initiativ till olika temautställningar i lokalen. Exempelvis planerar förvaltningen i samarbete med föreningen Bästa Svängen att i inledningen av året genomföra en utställning om ungdomskulturen i Farsta på 70-talet. Utställningen avslutas med ett seminarium om föräldrars delaktighet och ansvar om ungdomars uppväxtvillkor.

Kultur

Ett nätverk av kulturombud finns inom stadsdelsförvaltningens kärnverksamheter. Kulturombudens uppgift är att i samarbete med brukarna på ett engagerat sätt driva och samordna enhetens kulturarbete. De regelbundna kulturombudsträffarna ska inspirera till planering av kulturverksamheten samt vara ett forum för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling.

Kultur för, med och av barn och unga är lika viktigt. Stadsdelsförvaltningen deltar i stadens olika nätverk som rör kultur för barn och unga. Förskolan och fritiden ska erbjuda barn och unga professionella konst- och kulturupplevelser samt ge dem möjligheter att uttrycka sig i eget skapande. Ett medvetet barnperspektiv borgar för delaktighet och inflytande vilket ger barn och unga självkänsla, växande och ansvarstagande. Fritidsgårdsverksamhetens arbete med att stimulera ungas entreprenörskap via samarbetet med Kulturförvaltningens stipendium "En

snabb slant" fortsätter. Kultursamordnaren deltar i det nystartade barnkulturnätverket.

Kultur är en viktig del i arbetet med att erbjuda ett rikt socialt innehåll inom äldreomsorgen. En del av äldreomsorgens kulturutbud är musikartister via "Kultur i vården" och föreläsningar. Aktiviteterna fortsätter under året.

Inom socialpsykiatri och funktionsnedsättning ska kulturaktiviteter som dans, teater, musik, film samt bild och form finnas tillgängliga för boende och brukare. Kompetensutveckling för personal är viktigt.

Föreningarnas kulturverksamhet är viktig för det lokala kulturlivet. Ett bidrag för öppna, publika arrangemang med hög tillgänglighet kan sökas av lokala föreningar. Beslut om bidrag fattas av stadsdelsnämnden.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utbildningsnämnden ska i dialog med stadsdelsnämnderna, kulturnämnden och det fria kulturlivet utveckla Kulan för att ge fler barn och unga i skola och förskola möjlighet till kulturupplevelser	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Farstas invånare har tillgång till olika kulturaktiviteter.

Förväntat resultat

Kulturaktiviteter till olika målgrupper har erbjudits.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel förskoleavdelningar där barnen upplevt en professionell kulturupplevelse under året	100 %	År
Andel utförarenheter som har kulturombud	100 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utställningar med något tema kring stadsdelsområdet Farsta ska anordnas i aktivitetshuset Tuben, vid minst två tillfällen under 2012.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Farsta har en hälso- och idrottsprofil. (Utveckling och Lärande)

Förväntat resultat

Farstas invånare har möjlighet att delta i hälso- och idrottsaktiviteter.

Årets indikatorer ska ligga till grund för nästa års målberäkning. Årsmål sätts efter årets resultat.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal föreningar som medverkar till hälso- och idrottsaktiviteter inom satsningen idrott och hälsa.		År
Antal hälso- och idrottsaktiviteter som erbjuds inom förvaltningens verksamheter under året inom satsningen idrott och hälsa.		År
Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Anordna en folkhälsodag den 1 sept 2012 tillsammans med utbildningsförvaltningen, idrottsförvaltningen, näringsliv och föreningar.	2012-08-01	2012-11-30
Anpassade hälso- och idrottsaktiviteter erbjuds funktionsnedsatta i Farsta.	2012-01-01	2012-12-31
En konstgräsplan anläggs på nuvarande grusplan i Fagersjö.	2012-01-01	2012-12-31
En modell för gemensamma rörelseaktiviteter för 5-åringar och förskoleklass, prövas i samverkan mellan förskolor och två skolor.	2012-01-01	2012-12-31
En sportscamp anordnas för ungdomar sommaren 2012.	2012-06-01	2012-08-31
Föreningar inbjuds att medverka genom anordnande av aktiviteter för en god hälsa.	2012-01-01	2012-12-31
Föreningar uppmuntras att erbjuda gemensamma promenader för målgrupper inom äldreomsorgen.	2012-01-01	2012-12-31
Föreningar uppmuntras att erbjuda invånarna att prova på olika hälso- och idrottsaktiviteter	2012-01-01	2012-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Motionstävlingen Farstaloppet anordnas, tillsammans med utbildnings- och idrottsförvaltningarna, i samband med folkhälsodagen den 1 sept 2012.	2012-09-01	2012-09-30
Två utställningar på temat "Farstaområdets historia" anordnas i aktivitetshuset Tuben	2012-01-01	2012-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**1.7 Stockholmarna ska vara trygga och nöjda med städning samt renhållning****Preventionsarbete inklusive BRÅ**

Farsta lokala BRÅ träffas minst fyra gånger om året. Farsta lokala BRÅ har sedan två år tillbaka en arbetsplan som uppdateras i början av året. Arbets sättet enligt SSPF- modellen (socialtjänst, skola, polis och fritid) kommer att fortgå.

Traditionen med en informationsdag i Farsta centrum om det lokala brottsförebyggande arbetet fortsätter. BRÅ-dagen 2012 kommer att äga rum under maj månad. För att göra arrangemanget intresseväckande kommer dagen även ha ett tema.

Förvaltningen arrangerar årligen trygghetsmöten i några utvalda stadsdelar. Trygghetsmöten har visat sig vara mer meningsfulla och effektiva än de trygghetsvandringar som tidigare genomfördes. För att nå ungdomar och andra som rör sig ute mycket under helger, kvällar och nätter vill förvaltningen utveckla former för trygghetsmöten via internet. Medel kommer att sökas från stadens e-tjänstprogram till en förstudie.

Preventionsarbetet kommer under året att riktas till föräldrar och ungdomar för att förebygga användandet av alkohol och droger. Arbetet kommer att ske i samverkan med grundskolorna och gymnasieskolan, polisen och Maria Ungdom. Resultaten från Stockholmsundersökningen visar att alkoholanvändandet gått ner men istället har användandet av cannabis ökat. Det är tidigare känt att föräldrarnas roll, skolgång och en meningsfull fritid är goda skyddsfaktorer. Ungdomar som inte använder droger kommer att bjudas in till fokusgrupper för att ta reda på om det finns andra skyddsfaktorer som bidrar till drogfrihet. Föräldrar till ungdomar på de olika grundskolorna och gymnasieskolan kommer att bjudas in till föreläsningar och work shops på temat tobak och droger.

Park och stadsmiljö

Avtalet för parkskötseln löper ut under 2012 och en ny upphandling av skötseln genomförs under året. I samband med upphandlingen anpassas avtalet till Farstas lokala parkplan.

Arbetet med att skapa trygga miljöer i området fortsätter. Vid trygghetsmöten och i övriga kontakter med boende i Farsta framkommer att röjning av sly och röjning kring belysning är åtgärder som upplevs som trygghetsskapande. Röjningsplaner upprättas tillsammans med driftentreprenören och efter genomförd röjning följs det upp av förvaltningen i syfte att öka tryggheten i stadsdelsområdet.

I samarbete med trafikkontoret planeras en ny parkväg mellan Magelungsvägen och Ågesta broväg. Idag är det en stig som används av många eftersom en del av Ågesta broväg saknar gångbana. Förvaltningen samordnar arbetet och anlägger vägen. Trafikkontoret ansvarar för belysningen.

Under 2010-2011 har stadsdelsområdets parkvägar inventerats. Tidigare har även trapporna i området inventerats. Inventeringarna visar att underhållsbehovet för parkvägar och trappor uppgår till 18 miljoner kronor. För att upprätthålla god trafiksäkerhet på parkvägarna är åtgärder för cirka 3,5 miljoner kronor prioriterade. Fortsatt arbete med att underhålla parkvägar och trappor kommer ta stora resurser i anspråk.

Under 2011 genomfördes en besiktning av stålkonstruktionen på strandpromenaden vid Magelungen. Enligt besiktningen måste rostskyddet förbättras och ett antal fundament åtgärdas. Strandpromenaderna längs sjöarna är mycket uppskattade och används frekvent. För att bibehålla strandpromenaden bör en åtgärdsplan upprättas samt medel avsättas under ett antal år för åtgärder.

Fokus Hökarängen

Arbetet med att göra centrum tryggare och trivsammare fortskrider genom att Farsta stadsdelsförvaltning, Stockholms hem och trafikkontoret gör en gemensam översyn av hur David Helldéns torg och Hökarängsplan blir mer inbjudande och tillgängligt. Förbättringar som planeras är bättre möjlighet för cykelparkering och flera parkbänkar på torget. Träd som skymmer eftermiddagssolen på torget tas bort. Skymmande buskage rensas bort och fler blomsterlådor placeras ut.

Möjligheter att inrätta lekmöjligheter för barn och en så kallad torgschackbräde utreds.

Arbetet att stödja lokala föreningar och engagemang kring trivselskapande aktiviteter av typ Hökarängens dag, torgmarknad och musik på torget fortsätter.

Under verksamhetsåret planeras en konferens för de aktörer som varit involverade i dialogarbetet och i utvecklingen av Hökarängen. Syftet är att utvärdera de projekt som genomförts inom ramen för Söderortsvisionen och att ta ett samlat grepp och avstamp inför det fortsatta stadsdelsutvecklingsarbetet 2012-2014.

Det socialt inriktade arbetet i Hökarängen fortsätter för att förebygga och motverka hemlöshet bland invånarna och personer med missbruksproblem. Dagverksamheten Porten för hemlösa och andra utvecklar innehållet av insatser i verksamheten. Porten är ett sätt av flera att "fånga upp" hemlösa och missbrukare. Det kräver utåtriktade och aktivt motiverande insatser. En socialsekreterare med uppgift att arbeta mobiliserande och uppsökande bland missbrukare finns i

området. Arbetet bedrivs i nära samarbete med kyrkan och andra socialt inriktade verksamheter i området. Medel söks ur centrala medelsreserven för att finansiera dagverksamhet, stödboende och utvecklingen av det uppsökande arbetet.

Förvaltningen har identifierat en grupp ungdomar, 16-20 år, som inte deltar i föreningsverksamhet och är för gamla för den lokala fritidsgården. De boende i området upplever gruppen störande och till viss del skrämmande varför en kartläggning av gruppen har påbörjats. Frågan har lyfts inom Söderortsvisionen om eventuella insatser för gruppen.

Boendedialoger

Inom ramen för Söderortsvisionen hölls boendedialog i Fagersjö i oktober 2011. En uppföljning och återkoppling av invånarnas synpunkter och önskemål kommer att ske hösten 2012. Det som hittills kommit fram av sammanställningen av Fagersjöbornas synpunkter är bland annat önskemål om åtgärder av Fagersjövikens konstgräsplan, förbättring av plaskdammen i parkleken Måsen och sänkta hastigheter på Havsörnsvägen.

Förvaltningen har för avsikt att anordna en konstgräsplan på befintlig bollplan i parkleken Måsen. Under året kommer även plaskdammen i samma parklek att renoveras. Övriga önskemål ligger utanför förvaltningens ansvarsområde men samarbete kommer att ske tillsammans med andra förvaltningar och bolag för att komma fram till insatser för att försöka åtgärda Fagersjövikens igenväxning.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Stockholmarnas nöjdhet med skötsel park och grönområden	66 %	61 %	År
Andel identifierade sårbarheter som styrelse/nämnd avser förebygga eller minimera under året		100 %	År
Antal krisledningsövningar i nämnd/bolag på ledningsnivå	1 st	47 st	År

NÄMNDMÅL:

Farsta upplevs som ett tryggt område att bo och vistas i.

Förväntat resultat

Invånarna känner sig delaktiga och andelen trygga invånare ökar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Farsta lokala BRÅ har fyra möten per år	2012-01-01	2012-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Omstart av samverkansgrupp socialtjänst, fritid, skola och polis (SPPF).	2012-01-01	2012-03-31
Resultat från boendedialogerna ska återkopplas till de boende i Fagersjö.	2012-01-01	2012-11-30
Trygghetsmöten ska hållas i stadsdelsområdet med inriktning på den fysiska miljön.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Invånare och besökare har tillgång till rena parker och grönområden för rörelse, skönhetsupplevelser och lek

Förväntat resultat

Nöjdheten med skötseln av parker och grönområden ökar i medborgarundersökningen från 65 till 66.

KF:s INRIKTNINGSMÅL 2:**2. Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras**

I syfte att underlätta valmöjligheten för den enskilde utvecklare förvaltningen sätt att informera om de olika verksamheterna. Det gäller den direkta personliga kontakten men också information som ges genom olika e-tjänster är överskådlig, informativ och tillgänglig.

Förvaltningen driver verksamhet i såväl egen regi som på entreprenad. Metoder, arbetssätt och roller för att följa upp kvalitet och avtal förtydligas.

Utifrån att Stockholm ingår i förvaltningsområde för den finska minoriteten arrangeras ett antal aktiviteter för finsktalande. Aktiviteterna genomförs i samverkan med Enskede- Årsta -Vantörs och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar.

Ett förslag till kommunikationsprogram för Stockholms stad har tagits fram. Förslaget innebär att en medvetenhet om kommunikationens roll ska finnas på samtliga nivåer och kommunikation ska ses som ett strategiskt verktyg för att nå verksamhetens mål.

Förskolan fokuserar under året på fortsatt implementering av den reviderade läroplanen och insatser för att komma till rätta med de av skolinspektionen identifierade bristerna inom verksamheten. Förskolorna kommer att se över sina arbetssätt för att säkra att barnen upplever att det är meningsfullt att lära sig nya saker och att de ställs inför nya utmaningar som stimulerar lusten att erövra nya färdigheter, erfarenheter och kunskaper. I detta ligger bland annat att motverka traditionella könsmonster och könsroller, erbjuda en kreativ miljö som stimulerar kommunikation på olika sätt, utveckla förståelsen för matematik, natur och teknik och erbjuda miljöer inom- och utomhus som lockar till lek, rörelse och idrott.

Platsbehovet inom förskolan är fortsatt stort. Enligt Swecos befolkningsprognoser kommer behovet av förskoleplatser att fortsätta öka i Farsta stadsdelsområde. I dagläget planeras sju nya avdelningar att öppnas under året. Genom de nybyggnationer av bostäder som färdigställs runt om i stadsdelen med inflyttning av barnfamiljer behöver ytterligare möjligheter för förskolor ses över i såväl Farsta strand, centrala Farsta och Hökarängen.

Fritidsgårdarna erbjuder stimulerande verksamhet i tobaks- och drogfria miljöer. Ungdomarna önskemål och behov är vägledande i planeringen av verksamhetens innehåll. Hökarängens nya fritidsgård Morris kommer under året att vidareutveckla samarbetet med Konsthall C och Hökarängsskolan. I Sköndal startar förvaltningen en ny öppen kvällsverksamhet i samverkan med idrottsförvaltningen och Sköndals IK, 1-2 gånger per vecka, för elever i årskurs 6-9. Barn och ungdomar som tillbringar sommaren i Farsta erbjuds olika fritidsaktiviteter som badbussar och turneringar och annat vid Farsta Strandsbadet på eftermiddags- och kvällstid. Förvaltningen anordnar dessutom ett eget läger för ungdomar boende i Farsta.

Förvaltningen har i dialog med det lokala Rådet för funktionshindersfrågor tagit fram aktiviteter utifrån Stadens nya program för ökad tillgänglighet. Aktiviteterna syftar till att skapa ökad delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar i Farsta.

Personer som är utsatta för våld och hedersrelaterad problematik får stöd och hjälp. Arbete pågår med att utveckla det akuta mottagandet och de långsiktiga insatserna. I arbetet samarbetar förvaltningen med förvaltningarna i sydost kring ett utvecklingsarbete om kvinnor och barn som är utsatta för våld eller hot om våld och en samordnad mansmottagning. Det långsiktiga målet är att samordna stödet för kvinnor, barn och män i en gemensam mottagning.

Äldreomsorgen ska utgå från respekt för den äldre och ta tillvara den äldres livsstil, intressen och förmågor. En del i detta är att vidareutveckla aktiviteter som berikar det sociala innehållet och ger en meningsfull vardag. Exempel på detta är föreläsningar på Aktivitetshuset Tuben, aktiviteter på Edö servicehus och kulturarrangemang på Farsta gård. Aktiviteterna kan anordnas i samarbete med föreningar och volontärverksamheten. För att hålla hög kvalitet på verksamheten och motsvara önskemål och behov hos de äldre behöver medarbetarna kontinuerligt kompetensutvecklas. Det gäller såväl grundutbildning som specialkunskaper. Den sociala dokumentationen utvecklas bland annat genom utbildning av handledare på alla verksamheter.

Förvaltningen har under flera år arbetat med en modell där den hemlöse erhåller boende med stöd i en boendekedja där ett boende med eget kontrakt är den slutliga länken i kedjan. Modellen utvecklas successivt. Kompletterande insatserna som social träning kan vara avgörande för en hållbar situation. I samverkan mellan förvaltningens öppenvård och föreningen Bästa Svängen ges möjlighet till social träning i en så kallad social klubb som ska erbjuda en meningsfull samvaro utan alkohol eller droger. Unga missbrukare prioriteras i missbruksarbetet. Samarbetet kring målgruppen 18-20 år utvecklas genom att vuxenheten, enheterna för barn/ungdom och familjestödsenheten utvecklar gemensamma rutiner för målgruppen.

Insatser och förebyggande arbete prioriteras i syfte att tidigt fånga upp barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa. Stöd ska i första hand ges på hemmaplan för att i möjligaste mån undvika placeringar. Exempel på åtgärder under året är införande av metoden Circle of Security för familjer med våldsproblematik, regelbundna möten med polis och skolor och kartläggning av placerade ungdomars skolsituation. Utredningsenheten för barn och ungdom ser över sina uppföljningsrutiner för att få en samlad, systematiserad bild av vilka insatser som tillgodoser den utreddes behov och leder till önskat resultat.

Arbetet med att individualisera stöd och service till personer med funktionsnedsättning fortsätter. Det innebär bland annat att utveckla metoder och arbetssätt för att kunna fånga upp och ta tillvara den enskildes synpunkter och önskemål. Vidare innebär det att utbudet av arbetsuppgifter och aktiviteter ses över och anpassas kontinuerligt efter olika gruppers behov och önskemål. Utifrån

stadens tillgänglighetsprogram "En stad för alla" kommer ett antal aktiviteter genomföras för att öka tillgänglighet och minska diskriminering för gruppen funktionsnedsatta.

För att vara en modern arbetsgivare där medarbetarna har en aktiv roll i planering, uppföljning och utveckling av verksamheten fortsätter förvaltningen med att utveckla metoder för styrning och ledning. Syftet är att få en organisation med hög måluppfyllelse, hälsosamma arbetsplatser och hög frisknärvaro. Exempel på vad som genomförs är att arbetssättet i Verksamhet och Hälsa introduceras på fler enheter, utveckling av rehabiliteringsarbetet med hjälp av fokusgrupper, försök med friskvård på arbetstid, kompetenshöja chefers kunskap om att leda i förändring och ett nytt arbetssätt i det systematiska arbetsmiljöarbetet som tagits fram i samverkan med de fackliga organisationerna. Medarbetarindex har ökat till 65 från 62 2009. Medarbetarundersökningen visar att organisation och arbetsbelastning är områden som behöver utvecklas vidare.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.1 Stockholmarna ska erbjudas valfrihet och ökad mångfald

Upphandling och konkurrens

Valmöjligheten för den enskilde tillgodoses genom bra information om de olika verksamheterna. Förutom skriftlig information och direkt personlig kontakt kan informationen också fås genom olika e-tjänster där den gjorts överskådlig, informativ och tillgänglig.

Förvaltningen bedriver omsorgsverksamhet både i egen regi och på entreprenad. Metoder och arbetssätt har utvecklats för att följa upp kvalitet och avtal. Detta arbete görs löpande och medför att förvaltningens roll som beställare utvecklas.

En uppdaterad aktivitetsplan finns som bilaga till verksamhetsplanen.

Uppföljning

För att effektivisera och tydligöra styrning, uppföljning och resultat bildas en ekonomienhet inom avdelningen Personal Strategi och Service.

Stadsdelsdirektörens stab utvidgas med fler strategiska funktioner och en befattning omregleras till stabschef. Staben ansvarar bland annat för samordning av förvaltningens egna verksamhetsplanering och uppföljning samt samordning av uppföljning av entreprenörer och underleverantörer samt kommunikation och chefsutveckling.

Uppföljningen av förvaltningens olika utförarverksamheter, både egen regi och entreprenader, ska stärkas under året. Organisationen av uppföljningen ska få en fastare och tydligare form och en viss resursökning kommer att ske. Även innehållet i uppföljningen kommer att ses över och förvaltningen kommer att göra fler oanmälda besök i verksamheterna utifrån en framtagna plan. Förvaltningen kommer att ställa skärpta krav på att snabbt genomarbetade åtgärdsplaner med mätbara kvalitetshöjningar ska upprättas när det upptäcks brister i verksamheterna.

Förutom uppföljningen kommer den löpande dialogen med entreprenörerna att utvecklas med bland annat fler gemensamma möten där aktuella frågor diskuteras. Genom en god dialog läggs grunden för en samsyn kring uppdraget.

Nationella minoriteter

Stockholms stad ingår i förvaltningsområdet för den finska minoriteten vilket bland annat innebär rätten för finskspråkiga att använda finska i sina kontakter med staden. I uppdraget ingår också att uppmärksamma kultur och språk för finsktalande barn och unga samt seniorer. Under året bjuder förvaltningen, tillsammans med Enskede-Årsta-Vantörs och Skarpnäcks stadsdelsförvaltningar, in finskspråkiga seniorer och deras närstående till en mötesplats där de får tillfälle att träffa andra finskspråkiga och ta del av ett utbud av information, kultur och rörelse. Aktiviteter för finskspråkiga barn och unga kommer också att erbjudas. Aktiviteterna kommuniceras genom berörda förvaltningar, webb och andra media.

Kommunikation

Staden har tagit fram ett förslag till nytt kommunikationsprogram för 2012-2015. Programmet kommer att förankras i organisationen under första halvan av året. Kommunikation är ett strategiskt verktyg för att nå verksamheternas mål och att förverkliga vision 2030. Den ska bidra till att skapa kunskap och förståelse för vårt uppdrag såväl internt som externt hos kunder, samarbetspartners och andra intressenter. Det personliga mötet och samtalet prioriteras och vid sidan av det är förvaltningens webbplats navet i vår externa kommunikation och Intranätet i den interna. I funktionen Jämför service fortsätter utvecklas informationen om våra enheter. För att nå nya målgrupper och samverkansytor använder förvaltningen också sociala medier som Facebook och Twitter.

Enhetscheferna kommunicerar uppdraget så att medarbetarna får kunskap och förståelse om hur deras arbete bidrar till att nå enhetens mål och resultat. Stadens medarbetarenkät är ett mätverktyg för att få veta vad medarbetarna tycker i olika frågor. Resultaten syftar till att ge svar på hur vi når mål och ambitioner för medarbetarområdet och ska utgöra ett underlag för fortsatt förbättrings- och utvecklingsarbete. Medarbetarenkäten ger bland annat svar på frågor kring hur uppdraget kommuniceras inom förvaltningen. För att kunna arbeta aktivt med medarbetarfrågor löpande kompletteras stadens medarbetarenkät med tätare enkäter på enhetsnivå.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom barnomsorg	75 %	öka	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom omsorg om personer med funktionsnedsättning	80 %	öka	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, hemtjänst	70 %	öka	År
Andel brukare som upplever att de har valmöjlighet inom äldreomsorg, vård- och omsorgsboende	55 %	öka	År

NÄMNDMÅL:

Besökare på förvaltningens webbplats finner den information de söker.

Förväntat resultat

Informationen för invånarna är aktiv, trovärdig och tillgänglig

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Enheterna uppdaterar löpande sina uppgifter i Jämför service på förvaltningens webbplats.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

De nationella minoriteternas rättigheter är kända.

Förväntat resultat

Förvaltningens enheter känner till de nationella minoriteternas rättigheter.

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens medarbetare arbetar utifrån Vision 2030 mål; innovativ och växande, mångsidig och upplevelserik och medborgarnas Stockholm.

Förväntat resultat

Medarbetarna känner till Vision 2030 och arbetar för ett Farsta i världsklass.

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens medarbetare har kunskap om hur deras arbete bidrar till att nå enhetens mål och resultat.

Förväntat resultat

Medarbetarna vet vad som förväntas av dem i deras arbete.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Enheterna gör egna brukarundersökningar som kompletterar stadens centrala.	2012-01-01	2012-10-15

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stockholms stads kommunikationsprogram 2012-2015 förankras hos enhetscheferna.	2012-01-01	2012-06-30
Uppföljning av enheternas kommunikation genomförs	2012-01-01	2012-09-30

NÄMNDMÅL:

Invånarna är informerade om valmöjligheterna inom respektive verksamhetsområde

Förväntat resultat

Valmöjligheterna är kända.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel brukare som har kunskap om valmöjligheten inom funktionsnedsättning inklusive socialpsykiatri.	80 %	År
Andel brukare som har kunskap om valmöjligheten inom äldreomsorgen.	80 %	År

NÄMNDMÅL:

Utförare av omsorg och service, i enskild eller kommunal regi, inkl. underleverantörer till kommunala enheter, håller ställda kvalitetskrav.

Förväntat resultat

Verksamheten inom de egna verksamheterna har hög kvalitet. Verksamheten hos enskilt drivna verksamheter, inklusive underleverantörer, motsvarar anbudets innehåll.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter ska i tertialrapporter och årsredovisning, redovisa en utvecklad uppföljning av kvaliteten hos sina underleverantörer.	2012-01-01	2012-12-31
En plan för uppföljning av enskilt och kommunalt drivna verksamheter utarbetas.	2012-01-01	2012-02-01
Förvaltningens enheter följer upp kvaliteten i utförda tjänster enligt städ- och matavtalen.	2012-01-01	2012-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Synpunkter och klagomål ska registreras och sammanställas i förvaltningens system för synpunkter och klagomål.	2012-01-01	2012-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.2 Förskolor och skolor i Stockholm ska ge barn vad de behöver för att lära och utvecklas****Svar på kommunbeslut efter tillsyn av förskoleverksamheten i Stockholms kommun**

Under 2012 kommer förskolans fokus vara på fortsatt implementering av den reviderade läroplanen och insatser för att komma till rätta med de av skolinspektionen identifierade bristerna inom verksamheten.

Verksamheterna ska se över arbetsfördelning och interna överenskommelser om ansvarstagande för att uppfylla läroplanens intentioner. Förskolorna kommer att se över sina arbetssätt för att säkra att barnen upplever att det är meningsfullt att lära sig nya saker och att de ställs inför nya utmaningar som stimulerar lusten att erövra nya färdigheter, erfarenheter och kunskaper.

Förskolorna ska utveckla sina arbetssätt så att alla aktiviteter genomsyras av en medvetenhet om att motverka traditionella könsmönster och könsroller. Under året revideras likabehandlingsplanerna så att de är anpassade till den enskilda förskolans förutsättningar. Mallen för likabehandlingsplanen kommer att revideras.

För att nå en förskola i världsklass ska klimatet i Farstas förskolor präglas av trygghet och tillit. Ett positivt samspel mellan personal, barn och föräldrar skapar basen till ett utvecklingsorienterat synsätt där hem och förskola bidrar och stärker barnens utveckling och lärande. Förskolan ska ha en god kommunikation med föräldrarna och vara lyhörd för deras önskemål. Föräldrarna ska få vetskap om hur det egna barnet utvecklas, vilka mål och åtaganden förskolan har samt hur dessa uppfylls. Utvecklingssamtal ska ske minst en gång per år och baseras på dokumentation och utvärdering av det enskilda barnets utveckling, trivsel och lärande. Samtalet ska beskriva på vilket sätt förskolans arbete bidrar till detta. Förskolan kommer att vidareutveckla sitt under föregående år inledda arbete med att stärka och medvetandegöra medarbetarna i förskolan om deras viktiga roll i samspelet med föräldrarna. Samma sak gäller för arbetet med att utveckla former för att informera föräldrar om hur förskolans styrdokument avspeglar sig i verksamheten, exempelvis i förhållningssätt och val av aktiviteter.

Språk och kommunikation

Arbetet med barns olika språkliga och kommunikativa uttrycksformer ska lägga grunden till barnens läs- och skrivutveckling. Barnen ska erbjudas en kreativ miljö

som stimulerar kommunikation på olika sätt. Tillsammans med föräldrarna ska förskolan lägga grunden till flerspråkighet hos barn med annat modersmål än svenska. Det innebär att aktivt stödja modersmålet, synliggöra barnens olika kulturbakgrunder och att utveckla svenska språket inom ramen för förskolans ordinarie verksamhet. Under 2012 kommer en särskild satsning att göras på att utbilda pedagoger i att använda ”Tecken som stöd” i kommunikationen med barnen. Genom att barnen lär sig ”teckenspråk” får de ytterligare en möjlighet att utveckla sin kommunikation och det ger de funktionshindrade barnen bättre förutsättningar i samvaron med övriga barn.

Matematik, natur och teknik

Förskolan ska även ge barnen möjlighet att utveckla sin förståelse för matematik, natur och teknik genom att låta barnen få undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar på problemställningar.

Idrott och hälsa

Förskolan ska lägga grunden till det positiva sambandet mellan kost, rörelse och hälsa. Inom ramen för hälsa och idrott ska barnen erbjudas miljöer inom- och utomhus som lockar till lek, rörelse och idrott. De ska ges möjlighet att stimuleras genom roliga och meningsfulla aktiviteter som utvecklar motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning. Gårdar och närliggande utemiljö ska utgöra en viktig del av den pedagogiska miljö som stimulerar lek, rörelse, kommunikation, matematik-, natur- och teknikupplevelser. Barnen ska med stigande ålder få en förståelse över kostens betydelse för sin egen hälsa och välbefinnande. Under året ska några förskolor utveckla arbetsformer så att femåringar regelbundet kan utöva olika rörelseaktiviteter tillsammans med förskoleklasser i närliggande skolor.

PIM - Praktisk IT och Mediekompetens

En övergripande utbildningssatsning inom verksamheten görs i form av PIM-utbildning för samtliga pedagoger. Syftet är att höja personalens IT- och mediekompetens och därmed stödja och utveckla det pedagogiska arbetet och kommunikationen kring det pedagogiska arbetet. Barnen ska möta kompetenta pedagoger som utmanar och stimulerar deras lek, lärande och som är bekanta med modern IT- och medieteknik.

Övergångar

Nytt avtal om rutiner för övergången av barn från förskola till förskoleklass ska tecknas med berörda skolor.

Platsbehov

Platsbehovet inom förskolan är fortsatt stort. Enligt Swecos befolkningsprognoser kommer behovet av förskoleplatser att fortsätta öka i Farsta stadsdelområde. Under året kommer en ny fem-avdelningsförskola att färdigställas i Sköndal och ytterligare en avdelning är planerad till Farsta strand. Förskolorna Solbacken och Holmen i Sköndal kommer att ersättas med gemensamma lokaler inom Stiftelsen

Stora Sköndals område. I samband med detta utökas den nya förskolan med ytterligare en avdelning. Genom de nybyggnationer av bostäder som färdigställs runt om i stadsdelen med inflyttning av barnfamiljer behöver ytterligare möjligheter för förskolor ses över i såväl Farsta strand, centrala Farsta och Hökarängen.

E-tjänstprogrammet

Arbetet med att utveckla en förskoleportal fortsätter under året. På grund av förseningar vid integrering med stadens olika digitala system har den tidigare planen för att prova portalen på ytterligare fem förskolor i Farsta och tio i Hägersten/ Liljeholmen inte kunnat fullföljas. Preliminärt beräknas detta kunna starta upp under våren. Ytterligare medel till detta kommer att ansökas från e-tjänstprogrammet.

Fritid

Fritidsverksamhetens ska erbjuda stimulerande miljöer, mötesplatser och aktiviteter som lockar såväl flickor som pojkar. Arbetet ska präglas av en helhetssyn och lyhördhet för barns och ungdomars önskemål och behov. Verksamheten ska ge dem möjlighet att prova på och vara delaktiga i planeringen av olika aktiviteter utifrån mognadsgrad. De ska erbjudas allt från skapande verksamhet, dans, idrott men även möjlighet till avkoppling med trygga vuxna. Föräldrarna ska även känna sig välkomna att besöka verksamheterna.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdarna och deras närliggande utemiljö ska vara tobaks- och drogfri. Personalen vid samtliga fritidsgårdar arbetar förebyggande mot tobaks- och droganvändning för att försöka minimera användandet bland ungdomarna. Den av nämnden antagna tobakspolicyn revideras årligen tillsammans med ungdomar och skickas hem till samtliga föräldrar för ungdomar i skolår 6-9.

Hökarängens nya fritidsgård Morris kommer under året att vidareutveckla samarbetet med Konsthall C och Hökarängsskolan. Den öppna verksamheten som drivs för tonåringar med funktionsnedsättning fortsätter.

I Sköndal startar förvaltningen i samverkan med idrottsförvaltningen och Sköndals IK en öppen kvällsverksamhet, 1-2 gånger per vecka, för elever i årskurs 6-9. Tillsammans med Sköndals IK planeras även möjlighet till spontanidrott inom klubbens egen anläggning.

Inom ramen för aktivitetshuset Tuben finns fritidsgården för de äldre ungdomarna. Här ges 16-19 åringar, med stöd av personalen, möjlighet att planera och genomföra arrangemang men även att umgås med varandra.

Parklek och öppen förskola

Parklekar och öppen förskola ska vara stimulerande träffpunkter för barn och föräldrar i närområdet. Verksamheterna ska erbjuda barnen utmaningar och

lockande aktiviteter. Föräldrarna lär på detta sätt att känna andra vuxna och får möjlighet till nya kontakter och nätverk.

Under hösten föregående år startades en öppen förskola och en parklek i Sköndal. Verksamheterna kommer att ta fram former för programpunkter och aktiviteter i dialog med brukarna under 2012.

Sommarverksamhet

Barn och ungdomar som tillbringar sommaren i Farsta erbjuds olika fritidsaktiviteter. Förvaltningen ordnar utflykter med badbussar och Farstaängens parklek har verksamhet igång under sommaren för de yngre barnen. För ungdomarna anordnas fritidsaktiviteter, turneringar och annat vid Farsta Strandsbadet på eftermiddags- och kvällstid. Förvaltningen anordnar ett eget läger för ungdomar boende i Farsta. Den egna lägerverksamheten fyller två syften:

- riktade insatser till ungdomar som annars blir hemma hela sommaren
- integration - kontaktytor skapas mellan ungdomar från olika delar av stadsdelsområdet

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel enheter som genomför systematiskt barnsäkerhetsarbete	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel förskollärare av antal anställda	50 %	öka	År
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende trygg och säker miljö	80 %	öka	År
Andel nöjda föräldrar i förskoleundersökningen avseende utveckling och lärande	80 %	öka	År
Antal barn per avdelning	17	oförändrad	År
Antal barn som inte barnomsorgsgarantin uppfyllts för under året	0 st	0 st	Månad
Antal förskolebarn per anställd	4,5 st	oförändrad	År
Personalens bedömning av "Förskolans förmåga att stödja barns lärande och utveckling"	3	öka	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Stadsdelsnämnderna ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling och erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- eller vidareutbildning till barnskötare eller förskollärare	2011-01-01	2014-12-31
Stadsdelsnämnderna ska ta fram aktiviteter för att säkerställa att föräldrars val i större utsträckning kan tillgodoses samt verka för att många alternativ finns att välja mellan	2012-01-01	2012-12-31
Stadsdelsnämnderna ska ta fram konkreta handlingsplaner för de olika pedagogiska verksamheternas fortsatta arbete med att införa it i pedagogiken samt it i de administrativa rutinerna	2012-01-01	2012-12-31
Stadsdelsnämnderna ska ta fram rutiner för inkomstkontroll	2012-01-01	2012-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med matematik, naturvetenskap och teknik i förskolan	2012-01-01	2012-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla arbetet med språkutveckling i förskolan	2012-01-01	2012-12-31
Stadsdelsnämnderna ska utveckla samverkan med fristående förskolor och både kommunala och fristående skolor	2011-01-01	2012-12-31
Stadsdelsnämndernas ska säkerställa att förskolans nya läroplan är implementerad i alla förskolor	2012-01-01	2012-12-31
Utbildningsnämnden ska i samverkan med stadsdelsnämnderna utarbeta skriftliga riktlinjer för rutiner vid övergången mellan förskola och skola	2012-01-01	2012-12-31
Utbildningsnämnden ska tillsammans med stadsdelsnämnderna genomföra en granskning av placerade barns skolsituation	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Barn och ungdomar erbjuds en varierad och attraktiv fritidsverksamhet.

Förväntat resultat

80 % av barnen och ungdomarna är nöjda med de aktiviteter som erbjuds.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel barn som besöker parklekarna som tycker att de kan påverka verksamhetens innehåll.	75 %	År
Andel besökare på öppna förskolan som tycker att de kan påverka verksamhetens innehåll.	75 %	År
Andel besökare som tycker att de kan vara med och planera fritidsgårdens aktiviteter	75 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Barn och ungdomar är delaktiga i utformningen av fritidsaktiviteterna.	2012-01-01	2012-12-31
Fritidsverksamhet för barn och ungdomar utvecklas i samverkan med externa aktörer på aktivitetshuset Tuben.	2012-01-01	2112-12-31
Fritidsverksamhet för ungdomar utvecklas i samverkan med externa aktörer i Sköndalsområdet.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Barn och ungdomar tar eget ansvar, visar hänsyn och har respekt för andra individer. (Normer och värden)

Förväntat resultat

Demokratiska värderingar genomsyrar förskolornas och fritidens verksamheter.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel enheter vars likabehandlingsplaner är reviderade och godkända	100 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Gemensam mall för förskolans likabehandlingsplan utarbetas	2012-01-01	2012-03-31

NÄMNDMÅL:

Barnen har förmåga till lek, lärande och utveckling. (Utveckling och Lärande)

Förväntat resultat

85 % av föräldrarna är nöjda med att deras barns nyfikenhet och lust att lära uppmuntras på förskolan. (2011 - 83 %)

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel enheter som har implementerat Farstas språkprogram i sin verksamhet.	100 %	År
Andel förskolenheter som har integrerat den reviderade läroplanen i verksamheten.	100 %	År
Andel pedagoger som har klarat PIM- utbildning nivå 3	80 %	År
Andel pedagoger som är nöjda med förskolestöds insatser	80 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Barn i behov av särskilt stöd ges i ett tidigt skede det stöd som behövs för en positiv utveckling.	2011-01-01	2012-01-31
Den reviderade läroplanen integreras i förskolornas pedagogiska verksamhet och utvecklingsarbete.	2011-01-01	2012-12-31
Farsta stadsdelsförvaltnings språkprogram implementeras i förskolornas pedagogiska arbete.	2011-12-01	2012-06-30
Pedagoger utbildas i "Tecken som stöd", grund och fortsättningskurs	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Barnen är delaktiga i verksamhetens utformning. (Barns inflytande)

Förväntat resultat

Fler barn känner sig delaktiga och har möjlighet att påverka aktiviteterna.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel nöjda barn med inflytandet på förskolan	70 %	År

NÄMNDMÅL:

Vårdnadshavarna är nöjda med bemötandet och är delaktiga i verksamheten. (Förskola och hem)

Förväntat resultat

82 % av föräldrarna känner sig välkomna att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten. (2011 - 80 %)

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel nöjda vårdnadshavare med bemötande och inflytande.	82 %	År

Andel nöjda vårdnadshavare med förskoleintroduktionen	95 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Föräldrarna ges information om och möjlighet att diskutera styrdokumentet för verksamheten.	2011-01-01	2012-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.3 Stockholmarna ska uppleva att de får god service och omsorg

Stockholm- en stad för alla

Stadens nya program för ökad tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättningar består av sju mål och ett antal indikatorer hur dessa mål ska mätas. Förvaltningen har utifrån dessa mål i dialog med det lokala Rådet för funktionshindersfrågor tagit fram tre aktiviteter per mål för att skapa ökad delaktighet och tillgänglighet för personer med funktionsnedsättningar i Farsta, se bilaga. Som exempel på aktiviteter är att en översyn påbörjas för att se om det går att göra mer för att ytterligare göra förvaltningens lokaler tillgängliga för människor med funktionsnedsättningar. Kontakter ska även tas med arbetsförmedlingen Unga funktionsnedsatta för att förbättra och utveckla samarbetet.

Samverkan med kontaktarbetsplatser ska initieras för att få fler personer att gå från arbete vid daglig verksamhet till lönearbete. Personalen inom förskolan ska utbildas i "tecken som stöd" för att utveckla kommunikationsinstrument i arbetet med barn som har funktionsnedsättningar. I arbetet med att utveckla verksamhetsuppföljningen inom området för funktionsnedsatta ska det utredas om metoden "Brukarrevision" kan vara möjlig att pröva. Brukarrevision är ett verktyg för kvalitetsarbete och verksamhetsutveckling som utförs av brukarna själva – med utgångspunkt från ett brukarperspektiv. Metoden har prövats bland annat i Göteborgs stad och är numera en del i Göteborgs kvalitetsarbete.

Våld i nära relationer

Personer som är utsatta för våld och hedersrelaterad problematik får stöd och hjälp. Förvaltningen arbetar i projektform tillsammans med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning med att utveckla stödet till kvinnor och barn som är utsatta för våld eller hot om våld. Arbete pågår med att utveckla det akuta mottagandet och de långsiktiga insatserna. I samarbete med förvaltningarna i Skarpnäck, Enskede-Årsta-Vantör och Hägersten-Liljeholmen bedrivs en samordnad mansmottagning. Det långsiktiga målet är att samordna stödet för kvinnor, barn och män i en gemensam mottagning.

Projektet "Barnfrid Stockholm" leds av socialförvaltningen och har till syfte att inventera, finna och utarbeta en strategi för att implementera verk samma insatser i socialtjänstens arbete med familjer där våld är riktat mot barnen och där barnen bor kvar hemma. Inom projektets ram kommer utredande socialsekreterare för barn 0-12 år att utbildas i utredningsmodellen Sign-of-Safety till våren. Syftet är att med stöd av den strukturerade modellen synliggöra barnens situation.

Evidensbaserad praktik

Insatserna i det sociala arbetet ska väljas så att de på bästa sätt tillgodoser de sökandes behov. Begreppet "evidensbaserad praktik" innebär att betona att den bästa kunskap som finns ska användas. Avgörande är den sökandes egen uppfattning om vad som är möjligt för att förbättra situationen. Socialsekreteraren kan utifrån sin beprövade kunskap, där även forskningsresultat ingår, öka den sökandes tilltro till att förändring av situationen är möjlig. Genom sitt förhållningssätt kan socialsekreteraren ge stöd som kan medföra att den sökande får ökad motivation och kraft att påverka sin situation. Ett viktigt moment i arbetet med att utveckla en evidensbaserad praktik är uppföljningen av beslutade och verkställda insatser. Under året kommer en översyn att genomföras av de metoder för uppföljning som används inom enheterna för att kunna bedöma dess användbarhet inom ramen för ett evidensbaserat arbetssätt.

Lex Sarah

Förvaltningens medarbetare ska uppmuntras att rapportera missförhållanden. Nya föreskrifter för lex Sarah trädde i kraft 1 juli 2011. Alla medarbetare ska under året

få information om vad skyldigheten att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden innebär.

Äldreomsorg

Förstärkt uppföljning av äldreomsorgens utförarenheter

Under året kommer avtalsuppföljningarna (av entreprenader och ramavtal) att utvecklas. Formerna för samarbete med de privata utförarna i stadsdelsområdet har setts över. Förvaltningen kommer att göra fler oanmälda besök i särskilda boenden utifrån en framtagen plan. Beställarenheten kommer också att avsätta två biståndshandläggare för uppföljning av hemtjänstens utförarenheter i såväl kommunal som enskild regi. Syftet är att säkra att kunder inom hemtjänsten verkligen får de insatser de har beviljats och att insatserna motsvarar kundens faktiska behov.

Alla enheter ska följa upp sin verksamhet med brukarundersökningar. Några exempel är enkäter på Edö vård- och omsorgsboende, fokusgrupper på Edö servicehus och observationsstudier på Farsta vård- och omsorgsboende.

Omorganisation inom hemtjänsten

Den kommunala hemtjänsten i Farsta ska omorganiseras under 2012. Förvaltningen föreslår att antalet enheter minskas. Den nya organisationen ska ge samordningsvinster i form av specialisering och bättre lokalutnyttjande.

Servicetjänster till äldre

Förvaltningen erbjuder också fortsättningsvis service genom den så kallade fixartjänsten. Personer över 75 år kan få hjälp utan kostnad upp till sex timmar om året.

En ny modell för förenklad biståndsbedömning för serviceinsatser ska introduceras i staden. Förvaltningen kommer att informera om tjänsten på olika sätt, bland annat genom uppsökande verksamhet och tydlig information på hemsidan.

Kompetensutveckling

Medarbetarnas kompetens är avgörande för kvaliteten inom äldreomsorgen. För att stärka och inspirera medarbetarna ska inspirationsdagar med föreläsningar anordnas under året. Alla enheter ska också uppmuntra och ge personal möjlighet till webbaserad utbildning, bland annat inom demens- och hygienområdet.

Förvaltningen ska förbättra den sociala dokumentationen genom att utbilda handledare i alla verksamheter. Handledarnas uppgift blir bland annat att bistå arbetskamrater vid upprättande av genomförandeplaner och löpande dokumentation. Genom nätverk på olika nivåer ska handledarna kontinuerligt ta del av aktuell kunskap. Den förväntade förbättringen av dokumentationen mäts genom en ny form av kollegial granskning som införs under 2012.

Inom hälso- och sjukvårdsområdet kommer den kommunala sjuksköterskans roll att sättas i fokus. Sjuksköterskorna i stadsdelsområdets kommunala vård- och omsorgsboenden ska erbjudas handledning för att stärkas i sin yrkesroll. Det innebär också att dokumentationen inom hälso- och sjukvården förbättras.

Samverkan lyfts fram

För att höja kvaliteten och använda resurserna effektivt samverkar förvaltningen med olika stadsdelsförvaltningar och andra myndigheter. Under året ska tjänsterna som heminstruktör, medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) och medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) delas med andra stadsdelsförvaltningar i sydost. Anhörigstödet kommer att fortsätta samverka inom regionen. Samverkan med landstinget ska förbättras genom att ett lokalt samverkansavtal ska tas fram och förankras.

Sociala innehållet

Förvaltningen ser över möjligheten att öka antalet mötesplatser och aktiviteter i samverkan med bostadsbolag, frivilligorganisationer och pensionärsföreningar. Aktivitetshuset Tuben fortsätter med aktiviteter i form av föreläsningar, qi gong, gymnastik och balansträning med mera. Andra mötesplatser för samvaro och aktiviteter är Edö servicehus och 49:an i Fagersjö. Sommar- och vinterutflykter och kulturarrangemang på Farsta Gård i samverkan med föreningslivet ska genomföras.

Under året ska volontärverksamheten utvecklas genom att frivilligsamordnaren finns på plats i Aktivitetshuset Tuben. Förvaltningen fortsätter att samarbeta med frivilligorganisationerna för att rekrytera volontärer. Projekt ”boken kommer” kommer att fortsätta samarbetet med biblioteket för att göra litteratur och kultur mer tillgängligt för äldre.

Måltidssituationen

Under 2011 har förvaltningen genomfört ett projekt med stöd av stimulanspengar som syftar till att utveckla måltidssituationerna inom stadsdelsområdets kommunala vård- och omsorgsboenden och servicehuset. Inom projektet har kostombuden fått utbildning och ny kunskap om måltider i boendena har tagits fram genom olika studier. Under 2012 ska resultaten omsättas till praktiskt arbete i verksamheten.

Uppsökande verksamhet

Den uppsökande verksamheten ska under 2012 erbjuda alla som fyller 75 år i stadsdelsområdet information om äldreomsorgen. Informationen erbjuds i olika former för att så många som möjligt ska omfattas. De alternativ som erbjuds är hembesök, information per telefon, skriftlig information och inbjudan till en informationsträff.

Planering för att möta förändrade behov av boende för äldre

Stockholms stad har infört en parboendegaranti som innebär att äldre som vill ha rätt att fortsätta bo tillsammans, när den ena maken/makan beviljas ett vård- och omsorgsboende (med somatisk inriktning). Under året kommer beställarenheten att inventera var det är möjligt för par att bo tillsammans inom och utanför stadsdelsområdet. Samtidigt ska förvaltningen se över de boendeformer som finns. Till exempel kan en förändrad efterfrågan leda till att delar av servicehuset används som korttidsboende eller vård- och omsorgsboende med inriktning parboende i framtiden.

Att bo nära varandra kan vara ett alternativ till parboende. Den ena parten kan till exempel erbjudas en lägenhet i servicehuset och den andra ett vård- och omsorgsboende inom samma fastighet. I dag finns den möjligheten på Edö.

Enligt tidigare fattat beslut ska Farsta vård- och omsorgsboende med 79 platser avvecklas. 90 platser kommer att läggas ner hos Stiftelsen Stora Sköndal under 2012. Samtidigt kvarstår efterfrågan av vård- och omsorgsboende på ungefär samma nivå som tidigare. Det ställer krav på förvaltningen att hitta alternativ inom stadsdelsområdet. I planeringen kommer förvaltningen bland annat att utreda förutsättningarna för alternativa lösningar på Edö vård- och omsorgsboende och servicehus. Ett förslag ska utarbetas under 2012.

Ökad bemanning i demensvården

Nämndens två vård- och omsorgsboenden med demensinriktning (Farsta och Edö) har beviljats särskilda medel för ökad bemanning inom demensvården för 2012. Pengarna ska användas till att öka bemanningen under eftermiddagar och helger. Genom förstärkningen ska den äldre få mer egen tid med sin kontaktperson.

Stimulansmedel och planerade projekt

För 2012 har nämnden beviljats drygt en miljon kronor i stimulansbidrag till två pågående projekt inom områdena förebyggande arbete och det sociala innehållet. Inom det förebyggande arbetet kommer pengarna att delfinansiera förebyggande hembesök för personer över 75 år. Merparten av pengarna ska användas till det sociala innehållet (se ovan).

Stockholms stad deltar i ansökan om EU-medel för projekt ”Design led innovations for active ageing”. Syftet med projektet är att ge deltagarna nya verktyg för utveckling inom äldreomsorgen som gör att äldre kan leva ett aktivt liv så länge som möjligt. Förvaltningen har tillsammans med Norrmalms stadsdelsförvaltning medverkat i projektansökan. Eventuell projektstart kan väntas under 2012.

Farsta vård- och omsorgsboende har i samverkan med ett antal andra vård- och omsorgsboenden sökt pengar från kulturrådet för att arbeta med kultur i vardagen. I projektet kommer de boende att erbjudas kulturaktiviteter med professionella kulturskapare. Projektet innehåller också fortbildning för personalen. Qualid, ett instrument för att mäta glädje och livskvalitet för svårt demenssjuka, kommer att

användas. För att projektet ska ge långsiktiga effekter i verksamheten ska ett nätverk med nyckelpersoner i respektive boende skapas.

E-tjänstprogrammet

Förvaltningen avser att söka medel från e-tjänstprogrammet för en förstudie till ett projekt med "pekskrmar" för digital information i särskilda boenden. Personal, boende och närstående ska omfattas av projektet. Förstudien är planerad till 2012.

Förvaltningen medverkar i projekt nyckelfri hemtjänst.

Individ- och familjeomsorg Vuxna

Missbruk och hemlöshet

"Bostad först" är ett projekt som prövas centralt i staden. Många bostadslösa/hemlösa med sociala problem kan ordna upp sin situation lättare genom att ett tryggt boende finns. För en del är det en bra väg att gå och bör prövas när det är möjligt. Tyvärr är det dock svårt för många som har haft ett långvarigt missbruk och varit långvarigt hemlösa, att omedelbart klara av ett vanligt boende en längre tid. Framför allt finns risken att hamna i en isolerad situation. Förvaltningen har därför under flera år arbetat med en modell där den hemlöse erhåller boende med stöd i en boendekedja där ett boende med eget kontrakt är den slutliga länken i kedjan. Modellen behöver utvecklas successivt. Avgörande är att de kompletterande insatserna kan ge det som medför en mer hållbar situation. Förutom boendestöd, sysselsättning och skuldrådgivning behövs bland annat social träning. Fritiden behöver upplevas som meningsfull. Ett umgänge utan missbruk behöver utvecklas. Det kan vara svårt när det sociala nätverket inskränkt sig till andra missbrukare. I samverkan mellan förvaltningens öppenvård och föreningen Bästa Svängen ska möjlighet till social träning ges i en social klubb som ska erbjuda en meningsfull samvaro utan alkohol eller droger.

Utvecklingsarbetet i Hökarängen fortsätter för att förebygga och motverka hemlöshet bland invånarna och personer med missbruksproblem.

Dagverksamheten Porten för hemlösa och andra utvecklar innehållet av insatser i verksamheten.

Porten är ett sätt av flera att "fånga upp" hemlösa och missbrukare. Det kräver utåtriktade och aktivt motiverande insatser. En socialsekreterare finns på heltid i Hökarängen med uppgift att arbeta mobiliserande och uppsökande bland missbrukare i området. Arbetet bedrivs i nära samarbete med kyrkan och andra socialt inriktade verksamheter i området. Medel söks ur centrala medelsreserven för att finansiera dagverksamhet, stödboende och utvecklingen av det uppsökande arbetet.

Unga missbrukare prioriteras i missbruksarbetet. Ett fortsatt motivationsarbete och snabba individuellt utformade insatser erbjuds. Målgruppen är högprioriterad vid den integrerade beroendemottagningen på Gullmarsplan. Ungdomarna har förtur till en läkarkontakt. Socialsekreterarnas utredningar genomförs skyndsamt. Behandling eller kvalificerade stödinsatser erbjuds så snabbt som möjligt.

Anhöriga till missbrukare och psykiskt funktionsnedsatta uppmärksammas särskilt och ges stöd och information om vilket stöd som finns att få.

Samarbetet kring målgruppen 18-20 år utvecklas genom att en dokumenterad rutin upprättas för enheterna för barn/ungdom och vuxna. Samarbete kring denna målgrupp påbörjas också mellan vuxenheten och familjestödsenheten.

Individ- och familjeomsorg Barn och ungdom

I linje med den förebyggande strategin som stadsdelsnämnden antog juni 2009 fortsätter arbetet runt barnfamiljer. Insatser och förebyggande arbete prioriteras i syfte att tidigt fånga upp barn och ungdomar som far illa eller riskerar att fara illa. Stöd och behandlingsarbete ska främst ges på hemmaplan för att i möjligaste mån undvika placeringar utanför hemmet. Genom öppenvårdsinsatser ökar möjligheten till inflytande, självständighet och det egna ansvaret synliggörs. Koppling till en invand miljö och egna nätverk bidrar för de flesta till bättre och effektivare insatser. Innan beslut om extern öppenvård fattas ska alltid en bedömning göras om behovet kan tillgodoses av förvaltningens egna öppenvårdsresurser.

I de fall där föräldrarna inte kan tillgodose barnets grundläggande behov, alternativt att ungdomen lever ett utsatt liv med kriminalitet och missbruk, kan det bli aktuellt att placera barnet/ungdomen utanför familjen. Stödboende för ungdomar, Tallkrogens Hus, ska i första hand prövas innan extern placering övervägs. Ungdomar som är på väg in i vuxenlivet och som via stödboendet Tallkrogens Hus påvisat goda resultat, ges möjlighet till en träningslägenhet för att även fortsatt kunna ta ansvar för sitt eget liv.

Familjestödsenheten

Familjestödsenheten ska vidareutveckla det interna arbetet för att säkra att personalens olika kompetenser tillvaratas och länkas samman i syfte att förstärka skydds nätet för de ungdomar och familjer som beviljas insatser. Metoden Circle of Security införs som en gemensam arbetsmodell i arbetet med familjer med våldspromatik.

Fältassistenter ska under året prioritera arbetet med att fånga upp och skapa kontakt med de yngre tonåringarna som rör sig utomhus i stadsdelsområdet. Arbetet ska omfatta samverkan med de föräldrar som engagerar sig i natt- och kvällsvandringar. Regelbundna möten med polis, personal på fritidsgårdar och skolor hålls för att tillsammans inventera och planera eventuella insatsbehov för ungdomar som befinner sig i riskzonen.

Utredningsenheten

Inom ramen för resultatbaserad styrning ska utredningsenheten för barn och ungdom under året se över sina uppföljningsrutiner för att få en systematiserad bild av vilka insatser som tillgodoser den utreddes behov och leder till önskat resultat. Framgångsfaktorerna bakom lyckade insatser och varför en del insatser misslyckas ska försöka identifieras. Ungdomsgruppen har under hösten 2011 påbörjat arbetssättet genom att kategorisera målgrupper och kartlägga processer.

Rutiner införs för att säkra att:

- kontakt tas med familjer inom 24 timmar efter att en orosanmälan om att barn far allvarligt illa
- föräldrasamtal hålls inom 48 timmar när en minderårig har påträffats påverkad eller anmälts för brott

Under året ska samarbetet mellan utredningsenheten för barn och ungdom och enheterna vuxen, försörjningsstöd och biståndsenheten för funktionsnedsättning vidareutvecklas. Syftet är att skapa samsyn och ett gemensamt förhållningssätt mellan enheterna där ärendena berör de olika verksamhetsområdena.

Placerade barns skolsituation

Forskning visar att skolan och goda skolresultat är en mycket stor skyddsfaktor för barn och ungdomar, därför kommer en kartläggning av placerade barns skolsituation att göras i samverkan med utbildningsförvaltningen.

Samverkan med andra organisationer

Revisionsrapporten ”Samverkan kring barn som far illa” pekar på behovet att stärka samarbetet mellan grundskolorna och individ och familjeomsorgens utredningsenhet för barn och ungdom. Det grundskolan efterlyser är bland annat återkoppling på gjorda anmälningar och revisionen pekar på möjligheten att mera aktivt arbeta för samtycke till detta från föräldrar.

Under året kommer en omstart av samverkansgruppen socialtjänst, skola, polis och fritid (SSPF) att ske då flera nya rektorer tillsatts. Samarbetsformerna ska bidra till ökad kunskap om varandras uppdrag, ge deltagarna möjlighet att lyfta olika typer av frågeställningar och informera om eventuella händelser/fenomen som riskerar att uppstå. På detta sätt får de olika verksamheterna snabbt information och kan vid behov rikta resurser åt samma håll.

Projektet ”Modellområden – barns psykiska hälsa” har fått en förlängd projekttid till juni 2012. Projektet ska under detta halvår fortsätta att prioritera och stärka de olika samverkansmodeller som utarbetats mellan förskola, skola, fritid, socialtjänst, barn och ungdomspsykiatri samt primärvården i området. En plan kommer att utarbetas som beskriver vad som redan görs för att motverka psykisk ohälsa och hur dessa insatser ska implementeras och säkerställas i den löpande verksamheten.

Inom ramen för det generellt förebyggande arbetet fortsätter samarbetet med ett bildningsförbund genom studiecirkeln ”Familjeverkstad”. Under året anordnas en temabaserad föreläsningsserie riktad till föräldrar och personal.

Funktionsnedsättning (inkl socialpsykiatri)

Socialpsykiatri

Boendestöd och sysselsättning för personer med psykiska funktionsnedsättningar finns i en gemensam enhet med gemensam ledning. Förändringen har medfört ökade möjligheter att samarbeta och effektivare samordna insatserna till brukarna. Den har ger också medfört nya förutsättningar för kompetensutveckling inom personalen, bland annat genom viss jobbrotation. Verksamheterna arbetar inriktat med att skapa fler typer av arbetsverksamheter med arbetsuppgifter som upplevs som meningsfulla och vars resultat är till nytta för fler än enbart den enskilde själv. Utöver dagens utbud med arbetsverksamheter inom IT, loppis, restaurang och caféverksamheter utökas utbudet av arbetsuppgifter med trädgårdsskötsel då socialpsykiatrins utförarverksamhet EMMA i samarbete med hyresvärderna Stockholms hem kommer att anlägga en mindre trädgård utanför EMMA träfflokal vid Lingvägen.

En brukarundersökning inom socialpsykiatri, som genomförts centralt, visade att 85% av brukarna i stort sett är nöjda med den sysselsättning som ges. När det gäller boendet, finns ett visst missnöje, framför allt inom verksamheter som drivs på entreprenad. Resultatet för Farsta skiljer sig något från staden. Ibland är omdömet mer positivt, bland annat när det gäller delar av sysselsättningen. Något fler negativa svar finns kring vilken sysselsättning som beviljats. Förvaltningen kommer att analysera brukarundersökningens resultat för att åtgärda de brister som visar sig.

Funktionsnedsatta med LSS-insatser

Arbetet med att höja kompetensen hos biståndshandläggarna genom handledning och utbildning, fortsätter. Alla beslut ska ha en hög kvalitet och följas upp minst en gång per år. En egen broschyr för barn och ungdom utformas. Rutinerna för att underlätta för brukaren att bli mer delaktig i valet av utförare, förbättras. Brukare, som har rätt till LSS-insatser kan begära en individuell plan. Alla brukare får information om denna möjlighet i samband beslutet. Verksamheterna utvecklar brukarenkäter som följer upp hur brukarna upplever kvaliteten i de insatser som erbjuds. Resultatet från de stadsövergripande brukarundersökningar som genomförs analyseras noga. Åtgärder genomförs om resultaten visar på behov av förbättringar.

Neuropsykiatri

Personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar är en relativt stor målgrupp inom förvaltningens verksamhet. Genom en omfattande utbildningsinsats har den allmänna kompetensen om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar ökat bland förvaltningens personal och arbetssätt och insatser har utvecklats. Samverkan inom förvaltningen och med landstingets psykiatri förbättras för att den samlade kompetensen och de gemensamma resurserna i större utsträckning ska komma målgruppen till del. Kontinuitet i stödinsatserna i övergången mellan ungdom och vuxenliv för dessa brukare behövs. Förvaltningen utvecklar struktur och rutiner för att underlätta det.

Många som har kontakt med förvaltningen på grund av missbruk har samtidigt en neuropsykiatrisk problematik.

Behovet av insatser för denna grupp kommer att utredas under året.

Daglig verksamhet

Från och med 1 mars 2012 kommer Frösunda LSS AB att ansvara för driften av daglig verksamhet Farsta. Dagliga verksamheten för funktionsnedsatta har ett brett utbud av meningsfulla arbetsuppgifter att erbjuda. Lätta och rörliga serviceuppgifter ordnas för att tillgodose detta behov. I det nystartade allaktivitetshuset står Farsta dagliga verksamhet för driften av husets café.

Gruppboväder

Farsta gruppboväder har påbörjat anläggningen av en terapeutisk trädgård för att skapa en stimulerande utemiljö för brukarna. Trädgården inrättas i etapper, fullt utbyggd kommer trädgården att fylla en funktion även vintertid. Trädgården finansieras genom verksamhetsmedel, beviljade medel från Danellii stiftelse och bidrag från kyrkan.

Fler boväder för personer med funktionsnedsättning behöver byggas.

Förvaltningen har anmält intresse för byggobjekt som pågår inom stadsdelen och är uppdaterad när det gäller egna behoven av boväder.

Tillgänglighet för funktionsnedsatta

En förbättrad tillgänglighet och frånvaro av diskriminering ökar möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att studera, arbeta och klara ett självständigt liv. Större tillgänglighet och en minskad diskriminering är en viktig demokratifråga. Stadens tillgänglighetsprogram "En stad för alla" innebär ett uppdrag för förvaltningen att genomföra aktiviteter för bättre tillgänglighet inom alla programmets målområden.

Ökad resultatorientering inom individ och familjeomsorg, socialpsykiatri och funktionsnedsättning

Det allmänna och avdelningsövergripande utvecklingsarbete som påbörjats för att öka verksamheternas möjligheter att styra genom resultat kommer att fortsätta. Arbetet med att göra mål och åtaganden och utforma indikatorer som bättre mäter vad som åstadkoms i verksamheterna genomsyrar all planering och uppföljning. Verksamheterna har särskilt fokus på att formulera brukarorienterade mål och åtaganden samt att formulera det förväntade resultatet på ett sådant sätt att det lätt går att mäta. Under året har enheterna i uppdrag att utforma och använda olika typer av brukarundersökningar för att mäta förändringar och upplevelser hos brukarna samt analysera, sammanställa och presentera resultaten på ett lättåskådligt sätt. Enheterna har därtill i uppgift att skapa strukturer och rutiner för att på ett smidigt och systematiskt sätt införliva årets resultat i det kommande årets verksamhetsplanering så att en reell styrning med hjälp av resultat sker i verksamheterna.

Jämställdhets- och mångfaldsarbete

Inom äldreomsorgens utförarenheter finns en bred kompetens av språkkunskaper bland personalen. Det är en resurs för som underlättar för kunder och boende med annan språkbakgrund än svenska. På beställarenheten finns en ambition att bemöta varje kund på bästa sätt. Tolk används alltid vid behov, även om anhöriga med kunskaper i svenska finns med vid besöket. Biståndshandläggarna vägleder också kunder med särskilda behov i valet av hemtjänstföretag. Det kan till exempel gälla språkkunskaper eller annan särskild kompetens.

Förskoleverksamheterna gör en årlig kartläggning av barnens språkliga bakgrund och vilka språk som de möter i hemmet. Vidare kartläggs pedagogerna språkkompetens och vid rekrytering är det ett urvalskriterium. Ett föränderligt samhälle ställer höga krav på kommunikativ förmåga och förmåga att behärska det svenska språket. Språklig och kulturell mångfald som bygger på barnens kunskaper och erfarenheter är utgångspunkt för förskolans pedagogik. Barnen möts av positiva attityder till sitt språk och sin kultur. Olika modersmål, religioner, namn, seder och bruk ses som en tillgång. Föräldrars kunskap och erfarenhet om det sociala och kulturella sammanhanget som barnet vuxit upp i tas tillvara.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel ASI (Addiction Severity Index) utredningar	90 %	tas fram av nämnden	År
Andel av inkommande anmälningar inom BoU där det inleds en utredning (IoF)		fastställs 2012	År
Andel barn och unga i biståndsbedömd öppenvård	65 %	tas fram av nämnden	Tertial
Andel barn och ungdomar som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen (Utredningstyp BoU eller Vuxen) och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (inom IoF, BoU och Vuxna, 0-19 år)	65 %	öka	Tertial
Andel enskilda som minskat sitt behov av stöd inom socialpsykiatri	15 %	tas fram av nämnden	År
Andel genomförandeplaner för biståndsbedömda insatser inom socialpsykiatri, IoF	85 %	tas fram av nämnden	Tertial
Andel klienter inom socialpsykiatri som erhållit två uppföljning enligt DUR under året	70 %	tas fram av nämnden	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel mål för den enskilde, med insatser inom socialpsykiatri, som i snitt uppnås (IoF)		fastställs 2012	År
Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom IoF, socialpsykiatri	0,5 %	tas fram av nämnden	Tertial
Andel personer i förhållande till hela befolkningen som har haft insatser inom vuxen missbruk, IoF	0,5 %	tas fram av nämnden	Tertial
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som på det hela taget är nöjda med sin insats (IoF)		fastställs 2012	År
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som upplever att de fått en förbättrad livssituation enligt DUR uppföljningen (dokumentation, utvärdering och resultat) (IoF)	20 %	öka	År
Andel personer med insatser inom socialpsykiatri som är nöjda med hur utredningen av deras behov av stöd genomfördes (IoF)		fastställs 2012	År
Andel ungdomar anmälda för brott som tillsammans med föräldrar eller vårdnadshavare kallats till samtal med socialtjänsten inom 48 timmar	100 %	tas fram av nämnden	År
Andel vuxna i biståndsbedömd öppenvård (IoF)	64 %	tas fram av nämnden	Tertial
Andel vuxna som varit aktuella för insatser inom individ och familjeomsorgen och som inte är aktuella 12 månader efter avslutad insats (IoF)	65 %	öka	Tertial
Antal familjer med barn som saknar stadigvarande bostad (IoF)		fastställs 2012	Tertial

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Antal nytillkomna försöks- och träningslägenheter (IoF)		fastställs 2012	År
Antalet försökslägenheter som övergått till eget kontrakt relaterat till totala antalet försökslägenheter i stadsdelsnämnden (IoF)		fastställs 2012	Tertial
Andel genomförda utredningar enligt DUR inom stöd och service för personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	tas fram av nämnden	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	89 %	89 %	År
Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	72 %	72 %	År
Andelen personer med funktionsnedsättning som upplever att de har en fungerade bostad (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	tas fram av nämnden	År
Andelen personer med funktionsnedsättning som övergår till lönearbete efter deltagande i dagliga verksamheter enligt LSS eller dagverksamheter enligt SoL (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 %	tas fram av nämnden	År
Antal nytillkomna omsorgslägenheter för vuxna inom staden (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	0 st	100 st	År
Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91%	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Brukarnas nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	80 %	tas fram av nämnden	År
Nöjda brukare - daglig verksamhet (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	År
Nöjda brukare - korttidsboende (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	91 %	91 %	År
Nöjda brukare - LSS-boende, vuxna och barn (Stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	88 %	88 %	År
Andel omsorgspersonal med grundutbildning (äldreomsorg)	90 %	tas fram av nämnden	År
Andelen nöjda omsorgstagare - biståndsbedömd dagverksamhet (äldreomsorg)	84 %	84 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	84 %	84 %	År
Andelen nöjda omsorgstagare - vård- och omsorgsboende (äldreomsorg)	84 %	84 %	År
Maten smakar bra - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	75 %	75 %	År
Maten smakar bra - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	75 %	75%	År
Måltiden är en trevlig stund på dagen - Vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	75 %	75%	År
Omsorgstagarnas upplevelse av hur de kan påverka hur hjälpen utförs - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	74 %	74 %	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - hemtjänst i ordinärt boende (äldreomsorg)	84 %	84 %	År
Omsorgstagarnas upplevelse av trygghet - vård och omsorgsboende (äldreomsorg)	89 %	89 %	År

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Vidta åtgärder för att förebygga och arbeta för att minska narkotikaanvändningen	2012-01-01	2013-12-31
Utveckla kunskaper i svenska hos vård- och omsorgspersonal med svenska som andraspråk	2011-01-01	2012-12-31
Vård- och omsorgspersonal erbjuds grundutbildning	2011-01-01	2012-12-31
Äldre ska ges möjlighet att påverka vad de vill äta och de ska ha möjlighet att välja mellan olika maträtter	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Vård- och omsorgsboenden har säker hälso- och sjukvård

Förväntat resultat

Alla äldre som bor i vård och omsorgsboende (kommunal och enskild regi) ska ha en aktuell vård- och rehabiliteringsplan, om de har behov av en sådan.

Alla anställda i kommunala verksamheter ska känna till basala hygienrutiner.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel av de äldre i stadsdelsområdets vård- och omsorgsboenden som har vård- och rehabiliteringsplaner.	100 %	Tertial
Andel omvårdnadsjournaler som innehåller dokumenterad munstatus.	100 %	Tertial

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Samtliga medarbetare ska genomgå den webbaserade utbildningen i basala hygienrutinen.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Äldre har en inbjudande och varierande måltidsituation.

Förväntat resultat

76 % av de äldre upplever att måltidssituationen är en trevlig stund på dagen. (Utfall för 2011 läggs in i T1).

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel utförarenheter inom äldreomsorgen som har kostombud	100 %	År

NÄMNDMÅL:

Äldre är delaktiga i biståndsutredningen.

Förväntat resultat

90 % av de äldre upplever att de fått berätta för biståndshandläggaren om sin situation vid nyprövning av biståndsbeslutet. (Utfall för 2011 läggs in i T1)

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Möjlighet till sammanboende ska erbjudas till par som vill fortsätta bo tillsammans när den ena parten beviljas vård- och omsorgsboende (med somatisk inriktning).	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Äldre är delaktiga i och har inflytande över utförandet av omsorgen.

Förväntat resultat

74 % av omsorgstagarna upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs. (Utfall för 2011 läggs in i T1)

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Samtliga omsorgstagare ska ha en genomförandeplan.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Anhöriga är informerade om stöd som finns vid hjälp av närstående.

Förväntat resultat

Anhöriga är informerade om hur anhörigstödet fungerar.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Nätverk för anhörigombud startas.	2012-01-01	2012-03-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum

NÄMNDMÅL:

Barn och ungdomar i riskzonen får förebyggande insatser.

Förväntat resultat

70 % av de ungdomar som fått stöd och hjälp av familjestödsenheten upplever att de klarar sin vardag bättre.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel ungdomar som bor i stödboende som under året har kvalificerat sig för att gå vidare till annat boende	50 %	År
Andel ungdomar som är boende i Tallkrogens hus som upplever att det har fått stärkt självkänsla och självförtroende	70 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Brukarenkätundersökning genomförs med de som erhåller insatserna kontaktperson, kontaktfamilj, särskilt kvalificerad kontaktperson	2012-01-01	2012-06-30
Brukarenkätundersökning genomförs med de ungdomar som har sökt kuratorskontakt på ungdomsmottagningen	2012-01-01	2012-03-31
Skapa rutiner så att kontakt tas med familjen inom 24 timmar vid orosanmälan om att barn far allvarligt illa	2012-01-01	2012-03-31
Skapa rutiner så att obligatoriska föräldrasamtal hålls inom 48 timmar när en minderårig har påträffats påverkad eller anmälts för brott.	2012-01-01	2012-03-31

NÄMNDMÅL:

De som utsatts för våld i nära relationer får hjälp och stöd.

Förväntat resultat

Personer som utsatts för våld i nära relationer har fått adekvat stöd såväl akut som långsiktigt.

Årets indikatorer ska ligga till grund för nästa års målberäkning. Årsmål sätts efter årets resultat.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal besök till Mansmottagningen.		År
Antal ärenden som handlagts av kvinnostödjarna i projektet Våld i nära relationer, under året.		År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
En mansmottagning drivs av förvaltningen och andra stadsdelsförvaltningar i ett projekt.	2012-01-01	2012-12-31
Projektet Våld i nära relationer drivs av förvaltningen tillsammans med andra stadsdelsförvaltningar. Två kvinnostödjare ger stöd till de sökande, både akut och långsiktigt.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Förvaltningens samarbete med landstinget är förbättrat och utvecklas

Förväntat resultat

Lokala samverkansavtal finns och är aktuella.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Lokala samverkansavtal upprättas eller revideras.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Hemlösa och de som riskerar att bli hemlösa får stöd för ett varaktigt boende

Förväntat resultat

Personer som tidigare varit hemlösa eller haft ett tillfälligt boende har ett mer varaktigt boende. Personer som riskerat vräkning kan bo kvar.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel hyresgäster på förvaltningens boende FarstaSteget/ AndraSteget som fått försökslägenhet 2012.	25 %	År

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel hyresgäster som, efter boende på FarstaSteget, fått eget kontrakt på försökslägenhet.	100 %	År
Antal personer som genom stöd och bistånd fått ökad möjlighet till att ha ett varaktigt boende	130	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Det uppsökande arbetet i Hökarängen utvecklas vidare för att motverka det synliga missbruket. Stöd och insatser ska erbjudas de personer som vistas på och runt Hökarängsplan.	2012-01-01	2012-12-31
I samarbete mellan förvaltningens öppenvård och föreningen Bästa Svängen Hökarängen, utvecklas stödet till missbrukare och hemlösa, bland annat genom en ny form för social träning.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

I Farsta har alla tillgång till samhällets gemenskap och kan delta på lika villkor.

Målet utgår från stadens program för tillgänglighet - "En stad för alla".

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
21 aktiviteter genomförs utifrån de sju målen i stadens program för tillgänglighet, "En stad för alla". (Se bilaga)	2012-01-01	2012-12-31
Caféverksamheten vid aktivitetshuset Tuben drivs av den dagliga verksamheten för funktionsnedsatta.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Invånare med funktionsnedsättning och i behov av stöd har inflytande över insatsen som ges.

Förväntat resultat

Den funktionsnedsatte har haft ett avgörande inflytande över den insats som ges

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel som visar sig nöjda med inflytandet i förvaltningens brukarundersökning (skattning)	80 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utförarenheter utvecklar arbetsättet för att möjliggöra ökat inflytande från brukarna.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Invånare med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning har en förbättrad livssituation.

Förväntat resultat

Insatserna upplevs som bättre anpassade. (brukarundersökning)

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Antal personer med kombinerad problematik missbruk och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.	90	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Anpassade insatser för sökande med både missbruksproblematik och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning ges.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Medarbetarna får kontinuerligt kompetensutveckling.

Förväntat resultat

Samtliga kommunala utförarenheter inom äldreomsorgen har utbildade dokumentationshandledare i SoL.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Utbilda dokumentationshandledare SoL i äldreomsorgens utförarenheter.	2012-01-01	2012-10-31

NÄMNDMÅL:

Myndighetsutövning präglas av värdigt bemötande och respekt för den enskilde.

Förväntat resultat

90 % av de äldre upplever att de bemöts med respekt vid hembesök från en biståndshandläggare (Äldreomsorg). Utfall för 2011 läggs in i T1.
Antalet klagomål som avser bemötandet minskar (Avdelningen Vuxna)
60 % av de som deltar i enhetens enkätundersökning om bemötande är nöjda (Barn och Ungdom)

NÄMNDMÅL:

Socialtjänstens beslut och val av insatser utgår från en sammanvägning av kunskap från forskning, medarbetarnas beprövade erfarenheter och de sökandes egen uppfattning om hur situationen kan förbättras.

Förväntat resultat

Kunskap om vilka uppföljningsmetoder som används och vad som behöver förbättras och utvecklas.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
ADAD (Adolescent Drug Abuse Diagnosis)-metoden används vid ungdomsgruppens utredningar	50 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Se över metoderna för uppföljning av individinsatser för att kunna tillämpa en evidensbaserad praktik.	2012-01-01	2012-12-31
Utredande socionomer 0-12 år utbildas i utredningsmodellen Signs-of-Safety	2012-01-01	2012-12-31
Utveckla en metod för att mäta brukarens bedömning av positiv förändring till följd av insatsen familjebehandling	2012-01-01	2012-07-31

NÄMNDMÅL:

Unga får stöd för en god livssituation utan missbruk.

Förväntat resultat

Drogvaneundersökningens resultat förbättras.
Samverkan med skola kring utsatta unga ökar.
Färre unga missbrukare aktuella på missbruksenheten.

Nämndens indikatorer	Årsmål	Periodicitet
Andel fritidsgårdar som har reviderat tobakspolicyn under året.	100 %	År
Andel ungdomar i årskurs 9 som inte använder alkohol	45 %	År
Andel ungdomar i årskurs 9 som inte använder tobak	82 %	År
Andel ungdomar i årskurs 9 som inte har testat narkotika	89 %	År

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Bjuda in inspiratörer från Non Smoking Generation till möten med elever i årskurs 6	2012-01-01	2012-12-31
En rutin för samarbete kring målgruppen 18-20 år upprättas för utrednings- och vuxenenheten.	2012-01-01	2012-12-31
För att identifiera skyddsfaktorer hos tonåringar som inte använder droger kommer ett antal att bjudas in till fokusgrupper	2012-01-01	2012-06-30
Föräldrar bjuds in till workshops om deras roll och betydelse i arbetet med att förebygga ungdomars bruk av tobak och cannabis	2012-01-01	2012-12-31
I samverkan med grundskolor, polis och Maria Ungdom erbjuds vårdnadshavare föreläsningar om alkohol och droger.	2012-09-01	2012-12-31
Inventera ungdomsgrupper i centrala Farsta som kan befinna sig i riskzonen för droger och kriminalitet. Arbetet sker i samverkan med polis och grundskolan	2012-01-01	2012-06-30

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Samarbete mellan vuxenenheten och familjestödsenheten påbörjas kring målgruppen ungdomar 18-20 år med missbruks- och/eller psykiatrisk problematik	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:**Äldre har tillgång till ett varierat utbud av aktiviteter.****Förväntat resultat**

Alla kommunala utförarenheter inom äldreomsorgen erbjuder olika aktiviteter för äldre.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Dagsutflykter ska erbjudas äldre under sommarmånaderna och vid jul.	2012-01-01	2012-12-31
En gemensam aktivitet erbjuds både äldre och ungdomar vid aktivitetshuset Tuben.	2012-01-01	2012-12-31
Sociala aktiviteter för äldre ska utvecklas i samverkan med frivilligorganisationer och pensionärsföreningar.	2012-01-01	2012-12-31

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:**2.4 Stockholms stad som arbetsgivare ska erbjuda spännande och utmanande arbeten****Arbetsmiljö**

Förvaltningen arbetar långsiktigt och metodiskt för att medarbetarna ska uppleva sitt arbete som begripligt, hanterbart och meningsfullt samtidigt som den fysiska miljön ska vara säker.

Det stadsövergripande kompetensutvecklingsprojektet "Verksamhet och hälsa" som startade i januari 2011 fortsätter under året. Stadsdelens deltagande arbetsgrupper har utökats och är nu 14 till antalet; fyra inom äldreomsorgen, fyra inom förskolan, tre inom funktionsnedsättning och tre inom vuxenenheten. Projektet avser utveckling genom tre metoder; medarbetarnas inflytande och ansvarstagande, arbetslivsutveckling och karriärväxling samt chefsstöd. Huvudmetoden bygger på att ett nytt arbetssätt lärs ut i arbetsgrupperna. Ett arbetssätt som anpassas utifrån verksamheten, med kunden i fokus, och som ger medarbetarnas ett ökat inflytande över den dagliga verksamheten där arbetsinsatsen tydligt kopplas till organisationens mål, åtaganden och resultat. De

olika momenten i arbetssättet förväntas stärka teamkänslan, kreativiteten och yrkesidentiteten.

Arbetsmiljöutbildningen för chefer och skyddsombud ska fortsätta och målet är att samtliga chefer är diplomerade.

En ny gemensam rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska introduceras i förvaltningen. En arbetsgrupp, med representanter från personalenheten och de fackliga organisationerna, har tagit fram ett skriftligt material där de olika aspekterna av arbetsmiljön behandlas. Syftet är att den överskådliga rutinen ska underlätta och fungera som ett stöd i enheternas arbetsmiljöarbete. Rutinen bygger på att medarbetarna ska engageras i arbetsmiljöfrågorna genom en tydlig fördelning av arbetsmiljöuppgifter och uppföljning av olika arbetsmiljöområden inom enheten.

Främja hälsa och minska sjukfrånvaron

Det hälsofrämjande arbetet som är integrerat i det systematiska arbetsmiljöarbetet ska utvecklas och uppmärksammas. Som ett hjälpmedel i friskvårdsarbetet utarbetas ett styrdokument som hjälper till att ge struktur och ramar åt hälsoarbetet. Hälsoplanerna på individ- och gruppnivå som genomfördes under 2011 ska följas upp och revideras. Hälsocoacherna på enheterna, i dagsläget 24 stycken, har som uppgift är att inspirera och engagera sina kollegor i friskvårdsaktiviteter.

Förvaltningen ska under året prova schemalagd friskvård under arbetstid på ett par enheter och en utvärdering av försöket kommer att ske. Stadsdelen kommer att upphandla hälsofrämjande insatser som ska erbjudas medarbetarna. Det salutogena perspektivet ska knytas samman med det pågående strategiska arbetet med att sänka sjukfrånvaron.

Sjukfrånvaron minskar stadigt och är 5,54 % i september. Det kan jämföras med 6,19 % samma månad 2010. Arbetet med att sänka sjukfrånvaron är fortsatt angeläget och följer stadens mål för sjukfrånvaro som är 4,5%.

Målgrupperna är långtidssjukskrivna 60 dagar eller längre, medarbetare med sjukfrånvaro längre än 14 dagar samt medarbetare med frekvent korttidssjukfrånvaro. Enheter med särskilt hög frånvaro identifieras och åtgärder sätts in.

Ett nätverk av enhetschefer och PA-konsulter ska skapas för att diskutera det eventuella behovet av riktade förvaltningsövergripande insatser för olika målgrupper i rehabiliteringsarbetet. Det kan till exempel vara för medarbetare med ryggproblem, smärtproblematik och psykisk ohälsa.

Förvaltningens chefer och medarbetare fortsätter att samverka med företagsläkare och försäkringskassa genom regelbundna möten en gång i månaden. Sjukfrånvarostatistik på enhets- och avdelningsnivå följs upp månadsvis av förvaltningsledningen.

Medarbetarundersökningen

Resultaten från 2011 års medarbetarenkät visar att medarbetarna ger ett gott betyg åt arbetsförhållandena.

Nöjd-Medarbetar-Index (NMI) är 65. Som jämförelse kan nämnas att stadsdelsförvaltningarnas genomsnitt för NMI år 2009 var 62. För 2012 förväntas NMI öka till 66.

Varje enhet ska analysera resultatet av medarbetarundersökningen som tillsammans med andra verksamhetsundersökningar utgör en grund för verksamhetsplaneringen. Områden som enligt medarbetarundersökningen bör prioriteras är organisation och arbetsbelastning.

Chefs- och kompetensförsörjning

Förvaltningen arbetar sedan 2007 långsiktigt och strategiskt med att höja chefernas kompetens.

2012 kommer fokus fortsatt styra mot uppföljning, resultat och analys samt mot ökad kompetens i förändringsarbete. Förvaltningens chefer har genom chefsutvecklingsprogrammet arbetat med det personliga och kommunikativa ledarskapet. Att leda i förändring kräver kunskap om de processer en förändring skapar och om de olika verktyg som kan användas för ett lyckat förändringsarbete.

Chefskörkort

Alla nya chefer ska genomföra stadens chefskörkort. Programmet ger en bred introduktion om stadens verksamhet, organisation och styrning. Nya chefer ska även få en individuell introduktion av förvaltningen.

Utvecklingsgrupper

Förvaltningens chefer ska uppmuntras att delta i stadens utvecklingsgrupper. Syftet med grupperna är att deltagarna får möjlighet att utbyta erfarenheter och därigenom öka förståelse för ledarskapets villkor.

Stimulera till chefsupdrag

Medarbetare som bedöms som lämpliga att bli ledare/chefer uppmärksammas och ett individuellt anpassat program utarbetas där det bland annat ingår auskultation hos en erfaren och kunnig enhetschef. I programmet kommer det även ingå utbildning om förvaltningens olika verksamheter och ekonomi- och personalfrågor.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Aktivt Medskapandeindex		fastställs 2012	År

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid		fastställs 2012	År
Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare		fastställs 2012	År
Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete		fastställs 2012	År
Sjukfrånvaro (alla nämnder/bolag)	4,5 %	4,5 %	År

NÄMNDMÅL:

Arbetsmiljön främjar medarbetarnas hälsa.

Förväntat resultat

Nöjd medarbetarindex ökar från 65 till 66.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Implementering av stadsdelsförvaltningens nya rutin avseende det systematiska arbetsmiljöarbetet.	2012-01-01	2012-07-01

NÄMNDMÅL:

Farsta är en attraktiv arbetsgivare som kännetecknas av verksamhetsutveckling genom medarbetarnas delaktighet och ansvarstagande.

Förväntat resultat

Andelen medarbetare som rekommenderar Farsta som arbetsgivare ökar från 8,1 till 8,2 i medarbetarenkäten.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
ESF- projektet Verksamhet och Hälsa genomförs	2012-12-31	2012-12-31

NÄMNDMÅL:

Sjukfrånvaron är högst 4,5 %

Förväntat resultat

Andelen sjukskrivna minskar till högst 4,5%.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Hälsoplaner ska finnas på grupp- och individnivå.	2012-01-01	2012-12-31

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Schemalagd friskvårdstid provas på några enheter.	2012-01-01	2012-12-31
Utveckla arbetet med riktade insatser för olika målgrupper i rehabiliteringsarbetet.	2012-01-01	2012-07-01

KF:s INRIKTNINGSMÅL 3:

3. Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Farsta stadsdelsförvaltnings förslag till budget för 2012 är netto 1 265,8 mnkr. Investeringsbudgeten är 9,8 mnkr. Fördelningen av budgeten har gjorts med utgångspunkten att kommunfullmäktiges tre inriktningsmål uppfylls utifrån givna budgetramar.

Nämnden bidrar till måluppfyllelsen genom att styra resurser med syftet att göra rätt saker och åstadkomma önskat resultat. Prioritering av kärnverksamheterna och uppföljning av tydliga och konkreta resultat uppnås är viktiga inslag i styrningen och måluppfyllelsen.

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.1 Budgeten ska vara i balans

Budgethållning är en förutsättning för kvalitet och stabilitet i verksamheterna och ekonomiska prognoser och analyser ingår i berörda chefers ansvar och uppdrag.

Under året gör alla enheter sina månadsrapporter och analyserar då kostnader och intäkter som underlag för prognos på årsutfallet. Vid befarade underskott vidtas åtgärder och verksamheten anpassas utifrån de nya förutsättningarna. En förutsättning för detta är att prognoserna görs så säkra som möjligt. Åtgärder för att öka prognossäkerheten pågår kontinuerligt i form av utbildningsinsatser och dialog kring prognosvariationer med enheterna i verksamheten.

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar (alla nämnder)	100 %	100 %	Tertial
Nämndens prognossäkerhet T2 (alla nämnder)		+/- 1 %	År

NÄMNDMÅL:

Förvaltningen har budget i balans.

Förväntat resultat

Prognossäkerheten är hög och förvaltningen uppvisar en budget i balans.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Fortbildning i uppföljningsarbete och prognossäkerhet för enhetschefer.	2012-01-01	2012-12-31

Nämndens ekonomiska förutsättningar 2012

Kommunfullmäktige tilldelar stadsdelsnämnderna budget per verksamhetsområde enligt beslutat system för resursfördelning. Driftsbudgeten fördelas till stadsdelsnämnden med hjälp av olika fördelningsnycklar. Kommunfullmäktiges förslag till driftbudget för stadsdelsnämnden 2012 är netto 1 265,8 mnkr. Jämfört med 2011 har budgeten ökat med 47,3 mnkr. Ökningen beror främst på fler barn i förskolan samt fler personer inom funktionsnedsättning. Anslaget till ekonomiskt bistånd har ökat med 6,3 mnkr.

Tilldelad budget innehåller inte några särskilda resurser för att täcka kostnader för nämnd, ledning och administrativt stöd. Det innebär att medel måste tas från respektive verksamhetsområde för att finansiera dessa verksamheter. I budget 2012 har 3,3 procent eller 38,3 mnkr omfördelats från övriga verksamheter, vilket motsvarar 3,0 procent av den totala budgetramen. Fördelning till administration görs ej från verksamheterna flyktingmottagning, stadsmiljö och ekonomiskt bistånd. Investeringsbudgeten för 2011 är 9,8 mnkr, varav 5,6 mnkr är till maskiner och inventarier och 4,2 mnkr till stadsmiljöverksamhet.

Budget 2012, mnkr	Kostnader Intäkter Netto			Prognos	Utfall
	2011 (T2)	2010			
Nämnd- och förvaltningsadministration	38,3	0,0	38,3	32,4	37,2
Individ- och familjeomsorg	146,4	-16,7	129,7	135,0	133,1
varav socialpsykiatri	42,5	-3,0	39,5	38,7	38,5
Flyktingmottagande	0,8	0,0	0,8	2,4	2,2
Stadsmiljöverksamhet	13,2	0,0	13,2	11,9	12,6
varav avskrivningar och internränta	2,1	0,0	2,1	2,1	2,7
Förskoleverksamhet	252,6	-18,0	234,6	233,6	223,2
Äldreomsorg	603,7	-82,5	521,2	527,2	517,2
Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning	193,0	-22,0	171,0	174,9	159,1
Kultur- och föreningsverksamhet	26,5	-1,2	25,3	29,2	23,5
Arbetsmarknadsåtgärder	12,6	-5,1	7,5	5,8	5,8
Ekonomiskt bistånd	106,2	-2,3	103,9	102,1	101,3
varav handläggare	20,5	0,0	20,5	22,8	21,7
Övrig verksamhet	20,3	0,0	20,3	0,0	0,0
Total drift	1 393,3	-147,8	1 265,8	1 254,5	1 215,3
varav omslutningsförändring	111,0	-111,0	0,0		
varav budgetjustering	0,0	0,0	0,0		
Investeringar	9,8	0,0	9,8	10,2	3,9
varav stadsmiljöverksamhet	4,2	0,0	4,2	4,6	2,4
varav inventarier och maskiner	5,6	0,0	5,6	5,6	1,5

Tabellen ovan visar bokslut 2010, prognos utfall 2011 (T2) och budget 2012 netto per verksamhetsområde. KF budget för 2012 uppgår till netto 1 265,8 mnkr.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Budget 2012, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2011 (T2)
Nämnd och råd	2,0	0,0	2,0	2,0
Direktör, stab, information, chefsutveckling	5,8	0,0	5,8	5,1
HR och lönehantering	10,2	0,0	10,2	6,0
Kansli och vaktmästeri	3,2	0,0	3,2	3,2
Budget och redovisning	6,1	0,0	6,1	5,1
IT	2,2	0,0	2,2	7,5
Lokalhyror och lokaladministration	8,9	0,0	8,9	3,5
Summa	38,3	0,0	38,3	32,4
<i>Varav omslutningsförändring</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>		

Budgeten för nämnd- och förvaltningsadministration har ökat med 6,9 mnkr i förhållande till 2011. Skillnaden förklaras främst av att kostnaden för stadsgemensamma IT-system kommer att öka med 1,9 mnkr under 2012 och att vissa övergripande kostnader som tidigare belastat verksamheterna nu budgeteras centralt. Dessa kostnader avser till exempel förvaltningens lönehantering och administrativa lokaler.

Individ- och familjeomsorg

Budget 2012, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2011 (T2)
Dödsboutredning	0,8	0,0	0,8	0,8
Barn och ungdom	74,1	-8,3	65,8	67,3
Vuxen	22,3	-1,5	20,8	20,8
Öppenvård vuxna	6,7	-3,9	2,8	7,4
Socialpsykiatri	42,5	-3,0	39,5	38,7
Summa	146,4	-16,7	129,7	135,0
<i>Varav omslutningsförändring</i>	<i>15,3</i>	<i>-15,3</i>		

Barn och ungdom

Budgeten för barn och ungdomsinsatser uppgår till 65,8 mnkr. Det planerade antalet placeringar under 2012 är totalt 44 placeringar att jämföra med de 38 som är aktuella i november.

Vuxen

Budgeten för vuxeninsatser uppgår till netto 24,4 mnkr. I anslaget ingår kostnader för dödsboutredningar och öppenvård. Budgeten skall finansiera kostnader för såväl institutionsplaceringar, kontaktpersoner, särskilda boende och förvaltningens öppenvårdsinsatser.

Inom förvaltningen drivs flera projekt för hemlösa och vuxna missbrukare. Projekten Porten, FarstaSteget och "Bästa svängen" beräknas kunna finansieras genom särskilda bidrag och anslag från staden.

Socialpsykiatri

Budgeten för socialpsykiatri uppgår till netto 39,5 mnkr. Anslaget ska finansiera individuella insatser inom området som bostad med särskild service, stödåtgärder, familjehem och HVB samt rehabilitering, sysselsättning och arbetsträning.

Inom budgeten finansieras också förvaltningens egen öppna verksamhet, EMMA träfflokal med 1,8 mnkr.

Flyktingmottagande

Budget 2012 uppgår till 0,8 mnkr.

Stadsmiljöverksamhet

Budgeten för stadsmiljöverksamhet uppgår till 13,2 mnkr. Budgeten ska finansiera kostnader för skötsel och underhåll samt renhållning av parker, naturområden, parkvägar och naturreservat.

Förskoleverksamhet

Budget 2012, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2011 (T2)
Förskolepeng till enheterna	172,8	0,0	172,8	175,2
Hyror och lokaldrift	30,0	0,0	30,0	22,5
Lokalåtgärder	4,3	0,0	4,3	3,0
Barn i behov av särskilt stöd	25,6	0,0	25,6	25,9
Öppen förskola	0,0	0,0	0,0	1,6
Föräldraavgifter	0,0	-18,0	-18,0	-15,1
Övrigt	19,9	0,0	19,9	20,5
Summa	252,6	-18,0	234,6	233,6
<i>Varav omslutningsförändring</i>	2,2	-2,2		

Budgeten för förskoleverksamheten uppgår till 234,6 mnkr och är baserad på antalet inskrivna barn avläsningen som gjordes i mars 2011. Då fanns 833 barn i åldern 1-3 år och 1 202 barn i åldern 4-5 år inskrivna i kommunala förskolor i Farsta.

Förskoleschablonen har höjts med 1,5 procent jämfört med 2010. Pengen till förskoleenheterna motsvarar 78 procent av schablonen, se tabell. Förskolepengen skall täcka alla kostnader förutom lokalkostnader samt förvaltnings- och verksamhetsövergripande administration. Därutöver fördelas medel för barn i behov av särskilt stöd och språkstöd av stödenheten efter ett ansökningsförfarande. Den inrättade 0,5 IT-samordnartjänsten för förskolan dras in.

(kr)	Förskole- schablon 2012	Förskole- peng 2012	Förskole- schablon 2011	Förskole- peng 2011

Förskola, små barn 1-3 år	133 082	103 804	131 120	101 618
Förskola, stora barn 4-5 år	111 718	87 140	110 075	85 308

Äldreomsorg

Budget 2012, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2011 (T2)
Biståndsbedömning	15,3	0,0	15,3	13,2
Hemtjänst och servicehus	171,0	-22,7	148,3	144,3
Vård- och omsorgsboende	389,7	-53,8	335,9	346,1
Dagverksamhet	9,7	-0,8	8,9	7,9
Trygghetslarm	1,8	-0,3	1,5	1,4
Övrigt	16,2	-4,9	11,3	14,3
Summa	603,7	-82,5	521,2	527,2
<i>Varav omslutningsförändring</i>	<i>67,8</i>	<i>-67,8</i>		

Nämndens budgettilldelning för äldreomsorgsverksamhet har ökat med 5,8 mnkr jämfört med ursprungsbudget 2011, vilket motsvarar 1,1 procent. Nämndens andel av stadens totala budget för äldreomsorg minskar från 8,26 procent till 8,09 procent. Ersättningen till utförare inom hemtjänsten höjs med 2,5 procent vilket motsvarar en kostnadsökning med 3,0 mnkr och den indexbaserade höjningen av ersättningsnivåerna till vård- och omsorgsboenden är 3,97 procent vilket motsvarar en kostnadsökning med 14,0 mnkr. 2012 års budget för vård- och omsorgsboenden är baserad på 547 månadsplaceringar och antalet placeringar i oktober 2011 uppgick till 572. Budgeten för antalet utförda hemtjänsttimmar per månad är baserad på 34 100 timmar per månad och i oktober 2011 uppgick utförda timmar till 35 407. Antalet hemtjänsttimmar utförda på servicehusboenden beräknas vara oförändrad jämfört med oktober 2011 då antalet timmar uppgick till 6 769.

Ålder	2011	2012	2013	2014	2015	2016
65-79	5 451	5 553	5 697	5 837	5 926	6 024
80-	3 409	3 371	3 306	3 235	3 170	3 117
Summa	8 860	8 924	9 003	9 072	9 096	9 141

Under perioden 2011-2016 beräknas befolkningen över 65 år öka med 281 personer. Befolkningsökningen kommer att återfinnas bland de yngre pensionärerna samtidigt som befolkningen över 80 år beräknas minska år för år under perioden.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Budget 2012, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2011 (T2)
Biståndsbedömning	6,6	0,0	6,6	6,6

Insatser för personer med funktionsnedsättning	186,4	-22,0	164,4	168,3
Summa	193,0	-22,0	171,0	174,9
<i>Varav omslutningsförändring</i>	<i>22,0</i>	<i>-22,0</i>		

Budgeten för verksamheten har ökat med 12,2 mnkr jämfört med 2011. Budgeten är preliminär och bygger på bedömningskansliets höstmätning 2011. Justering kommer att göras efter de nya mätningar som sker under våren och hösten och med anledning av beslut om särredovisningar. Slutlig budget fastställas i samband med tertialrapport 2/2012.

Nämnden tilldelas medel dels i form av schablonersättning för sina nivåbedömda LSS-beslut i form av daglig verksamhet, boende med särskild service, gruppboende, korttidsvistelse etc. Vidare får nämnden ett anslag som ska täcka förvaltningens kostnader för personlig assistans enligt LASS och ett fast anslag för övriga insatser enligt SoL.

Ökningen av budgeten mellan VP 2011 och 2012 beror i huvudsak på högre nivåer och fler nivåbedömda LSS- insatser. KF har fastställt att schablonersättningarna till nämnderna liksom LSS-ersättningarna (peng) till utförare ska vara oförändrade i jämförelse med 2011.

Kultur- och fritidsverksamhet

Budget 2012, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2011 (T2)
Fritidsgårdar, parklekar och kvartersgårdar	19,5	-0,1	19,4	21,5
Övrig fritidsverksamhet och ledning	3,1	0,0	3,1	3,0
Fältverksamhet	0,0	0,0	0,0	2,1
Kollo	2,6	-1,1	1,5	1,4
Konsumentrådgivning	0,4	0,0	0,4	0,3
Kultur	0,9	0,0	0,9	0,9
Summa	26,5	-1,2	25,3	29,2
<i>Varav omslutningsförändring</i>	<i>1,2</i>	<i>-1,2</i>		

Verksamhetens budget har ökat med 1,4 mnkr i förhållande till 2011. I budgeten för verksamhetsområdet ingår 1,6 mnkr avseende öppen förskola.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Budget 2012, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto	Prognos 2011 (T2)
Handläggning, försörjningsszöd	20,5	0,0	20,5	22,8
Försörjningsstöd	85,7	-2,3	83,4	79,3
Arbetsmarknadsåtgärder	12,6	-5,1	7,5	5,8

Summa	118,8	-7,4	111,4	107,9
<i>Varav omslutningsförändring</i>	2,5	-2,5		

Budgeten för ekonomiskt bistånd har totalt ökat med 1,1 mnkr jämfört med justerad budget 2011. Nämndens anslag bygger på SWECO:s (tidigare USK) bedömning av stadsdelens behov nästa år.

I nämndens senaste prognos för 2011 beräknas genomsnittskostnaden netto för ekonomiska bistånd bli 6,6 mnkr per månad. Budgetramen 2012 medger en genomsnittlig nettokostnad om 6,8 mnkr per månad. Nämnden har en starkare budget 2012 och beredskap för att möta en förväntad konjunkturavmattning och högre kostnader för ekonomiskt bistånd.

Budgeten för arbetsmarknadsåtgärder har ökat med 1,7 mnkr och uppgår 2012 till 7,5 mnkr. Ökningen beror på av KF tilldelade medel för insatser för grupper som inte omfattas av Jobbtorgs målgrupper.

Övrig verksamhet

I budget för 2012 har 20,3 mnkr avsatts för oförutsedda kostnader. Dessa medel har fördelats från verksamheterna enligt följande: förskoleverksamhet 8,0 mnkr, äldreomsorg 7,0 mnkr, funktionsnedsättning 0,5 mnkr, kultur och fritid 0,8 mnkr och ekonomiskt bistånd 4,0 mnkr. Budgeten för övrig verksamhet är tänkt att användas för oförutsedda utgifter under året och fördelas i annat fall tillbaka till respektive verksamhet.

Investeringar

2012 genomförs parkinvesteringar vid parkleken Farstaängen i Farsta, konstgräsplan i Fagersjö, ny parkväg i Farsta strand och hundrastgård i Farsta.

Upprustningen av Farstaängen finansieras av medel tilldelade efter ansökan från kommunfullmäktige. Under 2012 har 2,5 mnkr avsatts för projektet. Under tiden 2012-2014 är sammanlagt 6,0 mnkr budgeterat för projektet.

Förslaget om konstgräsplan i Fagersjö har väckts som ett medborgarförslag. I november biföll nämnden förslaget. Kostnaden för konstgräsplanen i Fagersjö uppgår till 1,0 mnkr.

I korsningen Magelungsvägen-Ågesta broväg finns en stig som många använder som genväg. Denna stig föreslås byggas om till en belagd och belyst parkväg. Arbetet utförs i samarbete med trafikkontoret där stadsdelsförvaltningen gör markarbetena och trafikkontoret ansvarar för belysning.

Nämndens investeringsram 2011 för maskiner och inventarier är 5,6 mnkr. Nämndens investeringar redovisas i detalj i Bilaga 02.

Parkinvesteringar

Budget 2012, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Större investeringar	0,0	0,0	0,0
Mindre investeringar	4,2	0,0	4,2

Totalt	4,2	0,0	4,2

Nämndens investeringsram 2011 för maskiner och inventarier är 5,6 mnkr.

Inventarier och maskiner

Budget 2012, mnkr	Kostnader	Intäkter	Netto
Investeringar för maskiner och inventarier	5,6	0,0	5,6
Totalt	5,6	0,0	5,6

Resultatenheter

I samband med verksamhetsplanen skall nämnden ange vilka enheter som ska vara resultatenheter. Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott till följande år som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, med maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatenheterna får ha ett överskott med maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget. En förutsättning är att resultatenheten uppfyllt sina åtaganden.

Resultatenheter 2012 (tkr)	Budget 2012	Resultat från 2010	Prognos 2011 (T2)	Resultatöverföring till 2012
Förskoleverksamhet				
Farsta Strands förskolor	24 072	1 389	0	1 389
Förskolor centrala Farsta/Fagersjö	51 606	1 554	500	2 054
Gubbängens förskolor	39 392	362	0	362
Hökarängens förskolor	39 978	762	0	762
Sköndals förskolor	34 539	167	0	167
Tallkrogens förskolor	29 725	1 084	0	1 084
Funktionsnedsättning				
Farsta gruppbooster	22 071	0	300	300
Äldreomsorg				
Hemtjänst Farsta Norra	13 457	4	-400	-396
Hemtjänst Farsta Södra	9 469	4	0	4
Hemtjänst Farsta Västra	18 296	35	-200	-165
Hemtjänst Farsta Östra	13 162	666	-300	366
Edö servicehus	41 832	0	500	500
Totalt	337 599	6 027	400	6 427

Farsta stadsdelsnämnd definierar 2012 sex resultatenheter inom verksamhetsområdet förskoleverksamhet, en resultatenhet inom verksamhetsområdet funktionsnedsättning och fem resultatenheter inom verksamhetsområdet äldreomsorg.

Omslutningsförändringar

Nämndens budgetomslutning förändras genom försäljning av verksamhet till staten, andra stadsdelsnämnder och kommuner samt genom tilldelning av externa projektmedel. Detta är inte beaktat i kommunfullmäktiges budgetram utan tas upp i verksamhetsplanen och redovisas till kommunstyrelsen. Nämndens kostnader/intäkter beräknas öka med 111,0 mnkr enligt tabell nedan.

Omslutningsförändringar ökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter
Barn och Ungdom	8,3	-8,3
Öppenvård, vuxna	4,0	-4,0
Socialpsykiatri	3,0	-3,0
Förskola	2,2	-2,2
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	22,0	-22,0
Äldreomsorg	67,8	-67,8
Fritid och Kultur	1,2	-1,2
Arbetsmarknadsåtgärder	2,5	-2,5
Summa	111,0	-111,0

KF:s MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

Förvaltningen fortsätter utveckla arbetssätt som leder till att mål och förväntade resultat uppnås. För att bättre formulera mål, åtagande och förväntat resultat som stödjer en utveckling av arbetet införs tankegångarna i resultatbaserad styrning. De resurser som tilldelas ska användas effektivt och smart. Till hjälp för detta introduceras ett arbetssätt med ständiga förbättringar med hjälp av Lean. För att verksamheten ska vara framgångsrik behöver medarbetarna vara delaktiga och ha inflytande över det dagliga utvecklingsarbetet. I arbetssättet Verksamhet och hälsa bryter medarbetarna ned åtagande till konkreta medarbetaråtagande som regelbundet följs upp i dialog med närmaste chef.

I syfte att få en jämnare fördelning av verksamheter mellan de olika avdelningarna övergår vaktmästeri och reception från avdelningen Planering, strategi och service till avdelningen Vuxna.

En del i att använda stadens samlade resurser effektivt är att samverka i olika frågor med andra förvaltningar.

Pågående samverkan i sydostsstadskommunerna:

- Vård i nära relationer: Projekt 1. utveckling av kort o långsikt insatser. Projekt 2. Mansmottagning (Farsta, Skarpnäck och Hägersten Liljeholmen).
- Försörjningsstöd: FUT handläggning (Farsta och Skarpnäck)
- Neuropsykiatri: Ledning och planering, samverkan psykiatri och utveckling av insatser (Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör)

- Flyktingmottagning, under utfasning (Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör)
- Beroendemottagning Gullmarsplan (Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör)
- Anhörigstöd: individ och familjeomsorgen, kartläggnings o inventeringsprojekt (Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör)
- Verksamheten med personliga ombud (Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Liljeholmen, Skärholmen och Älvsjö)
- Förskoleportalen (Farsta och Hägersten- Liljeholmen)
- MST (multisystematisk terapi) . Verksamhet som riktar sig till ungdomar med allvarliga beteendeproblem. (Farsta, Södermalm och Enskede-Årsta-Vantör)
- Medicinskt ansvarig för rehabilitering (MAR) (Farsta och Enskede-Årsta-Vantör)
- Anhörigstöd inom äldreomsorgen (Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör)

Nya samverkansinsatser som planeras att starta 2012:

- Budget och skuldrådgivning, öppen mottagning (Farsta, Skarpnäck och Enskede-Årsta-Vantör)
- Projekt: insats Arbetslivsinriktad rehabilitering för personer som haft försörjningsstöd under lång tid (Farsta och Skarpnäck)
- Aktiviteter utifrån att Stockholm är förvaltningsområde för Finska (Farsta, Skarpnäck och Enskede- Årsta- Vantör)
- Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) (Farsta och Skarpnäck)
- Heminstruktör (Farsta och Skarpnäck)

KF:s indikatorer	Årsmål	KF:s årsmål	Periodicitet
Administrationns andel av de totala kostnaderna (alla nämnder)	3 %	minska	År
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen (alla nämnder)	5 st	tas fram av nämnden	År

NÄMNDMÅL:

Cheferna upplever att förvaltningens strategiska funktioner är ett stöd.

Förväntat resultat

Cheferna är nöjda med stödet från avdelningen planering, strategi och service.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Fokusgrupper genomförs för att se om cheferna upplever de strategiska funktionerna som stöd.	2012-01-01	2012-12-31
Frukostseminarier och utbildningar genomförs i strategiska och administrativa frågor.	2012-01-01	2012-12-31
Uppföljningsverktygen utvecklas och anpassas efter enheternas behov.	2012-01-01	2012-12-31

NÄMNDMÅL:**Verksamheten bedrivs effektivt.****Förväntat resultat**

Nöjda kunder och budget i balans.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
Leangenomgångar genomförs.	2012-01-01	2012-12-31
Leaninspiratörer utbildas på enhetsnivå.	2012-01-01	2012-10-31
Lokalerna i aktivitetshuset Tuben ska användas och hyras ut.	2012-01-01	2012-12-31
Samutnyttjande av lokaler.	2012-01-01	2012-12-31